

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2015 • ÅRGÅNG 125

7

**TIPS PÅ HUR DU
HÅLLER HUNDEN
BORTA FRÅN
VIKTFÄLLAN**

BUCHT GER FÅ BESKED

Nya ministern ger inga löften om djurskyddslagen **SID 18**

+

DJURS INTELLIGENS

Människor och djur är mer lika än vi förut trott **SID 22**

VARFÖR GÖR KATTEN SÅ?

Med mer kunskap om kattens behov kan vi ge missarna en bättre tillvaro. Nytt kattcenter samlar forskning. **SID 10**

Djurkrysset

Tävla och vinn prylar från Vivara! **SIDAN 34**

Fråga experten

Måste min hund träffa andra hundar? **SIDAN 37**

Fredrik Kron

skriver om det ideella ledarskapets utmaningar. **SIDAN 39**

Många bollar i luften?

Seraquin i dag för
lek i morgon

Använd Seraquin därför att:

● Den innehåller naturliga näringsämnen som ger optimal tillförsel av byggstenar till lederna

● Seraquin tabletter innehåller glukosamin och kondroitinsulfat plus den kraftfulla antioxidanten gurkmeja

● Seraquin Gonex pellets innehåller GLME (aktivt extrakt av grönläppad mussla) **NYHET!**

● De flesta djur tycker att den smakar väldigt gott - så den är lätt att ge

www.bivet.nu/se

Seraquin till hund och katt
finner du på apoteket och
hos din veterinär

Seraquin är ett kompletteringsfoder till hund och katt för att understödja och underhålla den normala ledfunktionen. Seraquin är ett registrerat varumärke tillhörande Boehringer Ingelheim Vetmedica.

Seraquin®
- länge leve friheten

Vi hjälper djuren

■ **Djurskyddet Sverige är** med sina ca 12 000 medlemmar och 54 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision är** ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Vi jobbar för att djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World Animal Protection.

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll. Läs mer på www.djurskyddet.se.

KANSLI
Generalsekreterare Åsa Hagelstedt
Medlemsservice & administration
 Bella Öberg och Lisa Ståhl
Ekonomiassistent Irmeli Tarma
Informatör & insamlingsansvarig
 Sara Frick
Företagssamarbeten Sarah Vikslund
Administratör & skribent
 Pontus Ljunghill
Redaktör Tidningen Djurskyddet
 Elsa Frizell
REDE Helena Risinger
Praktikant Emma Leivonen

FÖRBUNDSSTYRELSEN
Förbundsordförande
 Linda Maria Vonstad
Vice förbundsordförande
 Sven Stenson
Ledamöter Annelie Daging,
 Carl Dickfelt, Göran Gustavsson,
 Ingrid Redbo, Lars Audell,
 Owe Sandström, Terese Askerstedt
Ersättare Karina Burlin,
 Veronica Ekström

PLUSGIRO: 90 01 06-6
BANKGIRO: 900-1066

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE

Elsa Frizell

REDAKTÖR

Elsa Frizell

GRAFISK FORM

Mathias Lövström

LAYOUT

Sara Frick

OMSLAGSFOTO

iStockphoto

ANNONSANSVARIG

Cecilia Lindstrand
 cecilia-lindstrand@ardeo.se

TRYCK

Sörmlands Grafiska

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

8 april

KONTAKTUPPGIFTER

Djurskyddet Sverige
 Virkesvägen 10
 120 30 Stockholm
 Tel: 08-673 35 11
 info@djurskyddet.se
 redaktionen@djurskyddet.se

WEBB

tidningen.djurskyddet.se

ISSN

1651-4505

INNEHÅLL / 1.2015

TEMA KATTENS BETEENDE

Foto: iStockphoto

10 **Varför gör katten så?** Ny kunskap ska förbättra välfärden för våra missar och forskning pågår.

Foto: Elsa Frizell

20 **Ger få besked.** Vi träffar nya landsbygdsministern och tar reda på vilka frågor han vill driva.

Foto: Elsa Frizell

26 **Hjälper frusna tassar in i värmen.** Djurskyddet Västerbotten hjälper hundratals djur varje år.

Foto: Vanja Sandgren

30 **Essän.** Frida Lundmark undrar vad som egentligen menas med naturligt beteende?

Läs fler nyheter på
 vår webbtidning:
tidningen.djurskyddet.se

Elsa Frizell
Redaktör
elsa.frizell@djurskyddet.se

LEDARE

Älska katten precis som den är

■ **Det finns drygt** en miljon katter i Sverige, i var sjätte hushåll finns det åtminstone en. Vi är många som fascineras av katten, av förståeliga skäl. De är fantastiska djur, roliga, vackra och smarta. Självständiga, lite gåtfulla, ja, nästan gudalika...eller? Få andra djur tillskriver vi så mycket egenskaper som just katten. Den har fått representera både gud och djävul genom historien, knappast något som gagnat den.

Också idag är det många som tycker att det finns något mystiskt över katten. Men varför? För att vi vet för lite om den? Faktum är att det finns kunskapsluckor men forskning pågår. Nyligen öppnade Sveriges Lantbruksuniversitet ett kattcenter. Där ska man inte bara forska utan också samla befintlig kunskap och sprida den till allmänheten, för nya rön måste också nå kattägaren.

Jag har pratat med flera kattexperter som ofta möter ägare som har problem med det sätt som katten beter sig hemma. Katten kanske kissar på fel ställen, eller klöser på favoritfåtöljen. Kattexperterna pratade alla om hur förvånade de var över hur lite många ägare verkar veta om sina missars grundläggande behov. Behov som att jaga, kommunicera med doft och komma undan från andra katter. För visst är det en utmaning med ett husdjur, som har så mycket av det vilda kvar i sig, samtidigt som den behöver en förstående och omhändertagande ägare. Dessutom, som vi alla vet: Alla katter är individer med sina egna personligheter och önskemål för att må bra. ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Inför bättre märkning av mat - nu!

Sverige är fullt av konsumenter som jag själv som verkligen vill handla "rätt". Men märkningen i våra butiker är ofta mer än svårtydd, ibland bara en sifferkod som inte säger någonting, och det försvårar rätt ordentligt för den som vill välja livsmedel som producerats med ett starkt fokus på djurskydd.

Idag är märkningen mycket ofta mer än oklar och en överväldigande majoritet av svenskarna vet nog inte ens vad etablerade märkningar som KRAV, Svenskt Sigill och EU-ekologiskt innebär i praktiken.

Vi måste få en enkel och lättbegriplig märkning av maten i våra svenska butiker - nu.

Allan Bergenfors

Foto: Elsa Frizell

Satsa på alternativ till djurförsök!

Visste du att det fortfarande används cirka 1 700 djur i försök varje år bara i Sverige? Det handlar om alla möjliga typer av djurförsök, allt från medicinsk forskning till försöken med att fixera suggor för att se om det kan leda till ökad lönsamhet vid köttproduktionen. Djurförsök ska godkännas av djurförsöksetiska nämnder som väger djurens lidande mot nytta, och djurförsök får inte ske om det finns alternativ. Men fortfarande används alltså hundratusentals djur varje år i försök i Sverige. En ny EU-lagstiftning (ett direktiv) om djurförsök har införts i EU-länderna. Ett uttryckligt mål är att alla djurförsök ska ersättas så snart som det är möjligt. Men direktivet ställer inga konkreta krav för att åstadkomma en sådan utveckling.

I Sverige har riksdagen, efter en segdragen process, beslutat att Sverige ska inrätta ett "kunskapscenter för 3R-frågor"; där 3R står för de tre engelska orden Replace, Reduce och Refine - i praktiken att djurförsök ska ersättas när det går, och att antalet djur och lidandet ska minskas när djurfria metoder saknas. Jättebra! Men... återigen har politikerna dragit

i den ekonomiska handbromsen. Centret ska ligga under Jordbruksverket, som står under besparingskrav, och inga ytterligare medel har ännu budgeterats för centret. Är det då rimligt att satsa pengar på att ersätta djurförsök, när Sveriges budget redan är ansträngd?

Ja, vi tycker det! Och inte bara för djurens skull. Allt fler håller med oss om att det inte kommer att gå att bedöma risker med kemikalier, om vi ska förlita oss på dyra, tidskrävande och vetenskapligt begränsade djurtester. Inom medicinsk forskning vill allt fler forskare - av vetenskapliga skäl - satsa på datorbaserade modeller, stamceller och annan bioteknik som växt fram de senaste decennierna. Visste du till exempel att cirka nio av tio nya läkemedel som forskas fram, dras tillbaka efter första testerna på människor? Antingen för att de visat sig sakna effekt, eller för att de har biverkningar som inte upptäckts trots de åtskilliga tester på djur som krävs innan ett läkemedel får testas på människor. Allt fler forskare larmar om att vi sätter för stor tilltro till försök på råttor och möss. Men det är fortfarande lättare att få pengar till forskning där traditionella djurförsök används.

Därför anser vi att satsningar på att ersätta djurförsök måste prioriteras!

Karin Gabrielson Morton
Sakkunnig, Forska Utan Djurförsök
www.forskautandjurforsok.se

Min hund och katt. Mitt val.

Valerie Grin, veterinär
med egna husdjur

Som veterinär med egna husdjur förstår jag den speciella relationen mellan människor och deras hundar och katter. Det är därför jag utfodrar mina egna hundar och katter med **Hill's™ Science Plan™** och rekommenderar det till andra.

Hill's™ Science Plan™ har 100% av vad hundar och katter behöver och 0% av vad de inte behöver. Mina hundar och katter älskar det.

Det är receptet för ett bättre liv.

Mer information på

Foto: Les Taylor

Nästan 40 000 har skrivit på mot fyrverkerier

■ **Cirka hälften av** alla hundar i våra svenska städer känner stor oro och ångest när fyrverkerierna börjar brännas av under årets festligheter. Det stora lidandet vill uppropet FyrverkeriBegränsningar bekämpa. I februari 2013 började man en namninsamling där folk får skriva under på kravet att all försäljning av fyrverkerier och annan pyroteknik till privatpersoner ska förbjudas. I stället anser man att "fyrverkerier ska skötas av stat, kommun, föreningar eller klubbar – dessa kan anordna fyrverkerier, med särskilda start- och stopptider på särskilt utvalda platser".

– Vi har fått in närmare 40 000 underskrifter nu. Dessutom stöder en bit över 300 organisationer, företag och föreningar oss, säger Erik Ulén, en av initiativtagarna till uppropet.

Tanken är att namninsamlingen ska lämnas över till ansvariga politiker i mars 2015. ✘

Kattkurs ger utbildningsbevis

■ **Ungefär 30 personer** kom på höstens utbildning för djurhem och jourhem. Ingrid Redbo, som är docent i etologi föreläste om kattens beteende. Jenny Eliasson och Maria Ottosson från Länsstyrelsen pratade om smittskydd och om vilka lagar och regler som gäller för djurhem och jourhem.

Utbildningen arrangerades av Djurskyddet Sveriges djurhemsgrupp och erbjuds årligen för de djurhem och jourhem som är anslutna till Djurskyddet Sverige. Kursen ger ett kursintyg som kan användas som utbildningsbevis när man ansöker om paragraf 16 tillstånd hos länsstyrelsen. ✘

Butiker vill stoppa plågsamma fårtransporter

■ **Vad har ulltröjan** du har på dig att göra med de miljontals djur som årligen exporteras från Australien till Mellanösten och Nordafrika? Jo, om ullen kommer från Australien är sannolikheten stor att fåret fått avsluta sitt liv på en överlastad båt eller vid

fullt medvetande fått halsen avskuren.

Katarina Lingehag Ekholm, som tidigare var ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse, arbetar hårt med frågan och har träffat branschorganisationen Svensk handel för att uppmärksamma dem på hur situationen ser ut för de miljontal djur

som Australien exporterar till Mellanösten och Nordafrika. De flesta är får som inte längre ska tjäna ullindustrin. På båttransporterna som tar runt fyra veckor står djuren i sin egen avföring eftersom det är för trångt för att mocka. Tiotusentals dör under fruktansvärda förhållanden på båtarna. De som överlever möter oftast brutal behandling och slakt utan bedövning.

Svensk Handel ser allvarligt på denna

hantering som de anser strider mot både företagets och kundernas syn på hur djur bör behandlas.

– Många svenska företag, både stora och små, väljer bort ull från Australien därför att de saknar garantier för att djuren hanteras på ett acceptabelt sätt. Vi vill förklara detta för myndigheter och ullindustrin i Australien och hoppas få uppvakta Australiens ambassad i frågan, säger Maria Sandow, som jobbar med CSR-frågor på Svensk Handel.

Katharina Lingehag Ekholm planerar ett möte med ambassaden kort efter för att påminna dem om frågan.

– De här levande transporterna måste stoppas helt. Djuren bör slaktas i Australien och istället för levande djur bör köttet exporteras. Sådär gör man redan i Nya Zeeland. Problemet är att Australien ser djurskydd som en ickefråga, dessutom tjänar man mer på att exportera levande djur, säger Katarina.

I nästan två decennier har organisationen Animals Australia arbetat för att stoppa exporten av djur. Australiensiska myndigheter har lovat förbättringar men inget händer. Nu i dagarna lanserar Animals Australia den största kampanjen någonsin. Genom att köpa information på stora reklamtavlor på flygplatser och vid motorvägar hoppas man väcka en stark hemmaopinion, en opinion där många idag är omedvetna och djurplågeriet. ✘

De här levande transporterna måste stoppas helt. Djuren bör slaktas i Australien.

Katarina Lingehag Ekholm

Foto: Animals Australia

Istället för levande djur borde köttet istället exporteras anser Katarina Lingehag Ekholm.

Kattflykting återförenas med matte

Foto: Privat

Tack vare att Djurskyddet Westra Wermland kommer katten Mela kunna komma till Sverige.

■ **Den syrisk kvinnan** skildes från sin katt när hon som flykting anlände till Sicilien i båt. Nu går föreningen Djurskyddet Westra Värmland in som garant för att katten Mela ska kunna lösas ut ur karantän i Italien. Kvinna flydde för sitt liv från kriget. Med tog hon sin katt. Men när båten anlände till Sicilien var katten och kvinnan tvungna att skiljas åt eftersom Mela var tvungen att sitta i karantän. Kvinnan hamnade till slut på en flyktingförläggning i Värmland men Mela är kvar i Italien.

I januari måste katten lösas ut från karantän till en kostnad på 15 000 kronor. Pengar som kvinnan inte har.

Minna Lind på Föreningen Hopp för hemlösa engagerade sig i fallet och startade igår en insamling för att katten och ägaren ska

kunna återförenas. När Djurskyddet Westra Wermland fick höras talas om detta tog det ett snabbt beslut att hjälpa. Föreningen kommer att bidra med de pengar som krävs för att katten ska komma till Sverige.

Agneta Holmström sitter i Djurskyddet Westra Värmlands styrelse.

– Det kändes viktigt att få vara en del i att hjälpa till. Ingen skulle vilja skiljas från sitt djur på detta sätt. Den här kvinnan har fått lida mycket ändå.

Pengarna kommer från ett arv som föreningen förvaltat väl.

Minna Lind kommer själv resa till Italien och hämta hem Mela. ✘

Fler butiker blir pälsfria

■ **En av Europas** största modekedjor, har blivit pälsfria skriver Djurens Rätt i ett pressmeddelande. Den danska modekedjan Bestsellers äger 20 klädmärken, bland annat Vera Moda, Only, Vila och Jack & Jones. Produkterna säljs i mer än 15 000 butiker i fler än 70 länder världen över. Nu har de gått med i Fur Free Alliance som är en internationell koalition som arbetar för en pälsfri handel och för ett förbud mot pälsfarmer. Koalitionen stöds av mer än tio miljoner medlemmar världen över. ✘

Labrador retriever är Sveriges populäraste hund

■ **Antalet nyregistrerade hundar** ökar i Sverige och många av dem heter Molly. Det och mycket mer fick vi veta när Jordbruksverket och Svenska Kennelklubben presenterade statistik från sina hundregister i mitten av januari.

Det finns cirka 791 000 registrerade hundar i Sverige, enligt Jordbruksverkets centrala hundregister.

– I vårt register kan man se att hundnamnet Molly behåller sin plats i toppen på namnlistan, men ett namn som kommit starkt under det senaste året är Ester, säger Magnus Kindström på Jordbruksverket i ett pressmeddelande.

Statistik från Svenska Kennelklubbens hundregister visar att antalet nyregistrerade hundar ökar för första gången sedan 2007. Under 2014 registrerades 51 111 nya rashundar. Labrador retriever ligger fortsatt i popularitetstopp följt av jämthund.

Det finns idag alltså två register i Sverige, med till stor del olika uppgifter över hundar och deras ägare. Ett sköts av Jordbruksverket, ett av Svenska Kennelklubben. Från och med i år ska Jordbruksverket och Kennelklubben försöka hitta gemensamma beröringspunkter och samverka i registerfrågor. ✘

Foto: Elsa Frizell

Kornas sömn undersökt

■ **En ko sover** i snitt knappt två timmar per dygn, men ligger vaken och vilar i omkring ytterligare tio. Det är två av rönen i SLU-forskaren Emma Ternmans doktorsavhandling "Sleep in Dairy Cows" från december 2014. I avhandlingen från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, undersöks korns liggtid, sömntid och sömnmönster. Den visar bland annat att hur länge en ko sover eller vilar beror på faktorer som ålder, hälsa och dräktighet. Att ta igen sig är som viktigast strax efter kalvningen eftersom korna då lättare blir sjuka och har svårt att få i sig så mycket energi som mjölkproduktionen kräver.

– Då är det extra viktigt med tillräckligt med tid för vila och återhämtning, säger Emma Ternman till sl.se.

I avhandlingen har ett antal kor i lösdrift undersökts med ny teknik, där elektroder för mätning limmas fast på djurens hud. Resultaten visar bland annat att kor alltid ligger ner och sover, men att det inte med blotta ögat går att se om de verkligen sover eller bara vilar. Kor ligger alltså ner i snitt 12 timmar per dygn, varav de sover i knappt två av dessa. De sover som minst, omkring en och en halv timme per dygn, två veckor efter kalvningen, men sömntiden ökar sedan. ✘

Vi finns där du finns

Agria smådjursombud

Norrbottnen

Mona Lind-Jonasson	070-248 27 51
Moa Persson	0224-910 30
Anna-Karin Lenshof	070-319 29 42

Västerbotten

Mari Nyström	070-366 68 22
Veronica Framell	070-337 15 57

Västernorrland

Catarina Bogg Asplund	070-669 16 25
Michael Edlundh	070-628 59 07
Ylva Edgren	076-102 51 52

Jämtland

Ulla Svensson	0730-57 16 19
Torgny Svensson	070-356 55 05

Gävleborg

Cathrine Broéng	070-432 41 23
Elin Lidén	070-047 11 11
Kattis Holm	0650-550 600
Pernilla Mähler	073-972 10 50

Dalarna

Annica Hacke Berg	070-428 42 97
Pillan Klebo	070-396 56 82
Lisa Warfvinge	073-679 52 88
Lars Lindh	070-557 87 07
Anna-Karin Collin	070-264 56 55

Uppsala

Birgitta Hasselgren	070-635 24 65
Anki Skoog	070-421 52 52
Annika Jansson	076-166 56 57
Anneli Ahlström	070-227 75 21
Maria Johansson	070-635 21 05

Värmland

Marika Elmerrson	070-652 96 68
Maud Johansson Olsen	070-517 11 78
Maria Lindh	070-685 68 15
Ingela Lloyd-Willner	076-790 07 94

Bergslagen

Barbro Kamleitner	019-108 788
Therese Svensson	070-090 83 18
Marina Walström	073-331 07 09

Skaraborg

Britt Franzen	070-332 59 97
Daniel Nilsson	070-543 10 91
Micke Wadström	070-966 03 17
Monika Karlsson	0500-434 961
Catarina Asplund	070-658 75 93
Ulla-Britt Höfling	070-815 08 10
Ewa Forsberg Johansson	073-707 05 05
Ewa Granath	073-364 74 80
Marie-Louise Andersson	070-254 84 85

Stockholm

Annika Jansson	076-166 56 57
Catrine Holmquist	070-882 86 66
Elisabeth Raab-Alvarson	073-945 80 12
Ingela Stjernqvist	070-540 03 80
Lena Janson Kujanpää	070-642 03 75
Lotta Björklund	073-938 12 27
Lotta Eriksson	070-715 57 72
Marie-Louise Norén	070-404 16 24
Patricia Nordbäck	070-734 86 73
Sara Rosquist	073-391 99 29
Yvonne Svensson	070-432 42 40
Amanda Johansson	070-489 08 96
Håkan Häll	070-741 29 00

Södermanland

Sickan Beckman	070-636 40 98
Anna Gyllin	072-333 02 20
Merja Tolonen	070-210 12 16
Anna Öberg Carlsson	070-266 05 61
Håkan Häll	070-741 29 00
Louise Edlund	073-088 88 02

Östergötland

Ingrid Kjellgren	070-730 34 56
Annelie Karlsson	073-932 66 42
Viktoria Tojan Engström	070-403 82 10
Elisabeth Wennerbo	073-730 52 82
Ida Björkman	070-512 45 05

Göteborg och Bohuslän

Anki Skrucha	076-008 10 21
Birgitta Schmidt	031-41 79 34
Ingela Pässe van Reis	070-877 72 25
Anders Stöllman	070-879 04 60
Anna Pettersson	070-510 92 22

Älvsborg

Malin Oskarson	070-300 06 66
Ann-Sofie Åberg	070-215 51 83
Stefan Mattsson	070-607 3111
Lisbeth Svensson	070-551 44 94
Malin Almqvist	070-864 43 86
Jennifer Gustafsson	073-061 47 65

Jönköping

Peter Edman	036-452 65
Karin Lundegård	0382-204 90
Monika Ölen Krüger	070-534 47 77
Helen Wieslander	0371-982 29
Madeleine Karlsson	0390-503 92

Kalmar

Helene Borgryd	070-656 11 33
Kristina Wilsson	070-628 50 94
Marlén Svensson	070-393 12 78
Petra Karlsson	070-392 45 54

Kronoberg

Filip Svensson	070-310 37 91
Madeleine Runberg	0474-240 13

Halland

Anette Edlander	070-148 25 26
Lena Österström	073-322 82 95
Mari-Ann Andersson	070 665 70 43
Yvonne Andersson	070-825 41 90
Yvonne Ljungkvist	070-275 19 44
Cecilia Ahlstedt	070-208 89 51

Gotland

Katarina Björn	070-749 10 95
Elin Lundkvist	070-791 91 06

Göinge-Kristianstad

Acki Görborn Erlandsson	070-810 67 71
Birgitta Anzelius	070-848 93 13
Karin Thörnkvist-Nilsson	070-958 58 75
Liselotte Olsson	070-212 44 90
Suzanne Fröling Fredholm	070-201 50 65

Blekinge

Milo Blomberg	070-521 13 23
Karin Thörnkvist-Nilsson	070-958 58 75

Skåne

Gerd Cullin	076-172 71 72
Magnus Pettersson	073-332 74 01
Irene Norrman	070-371 61 92
Anna Bengtsson	070-732 51 00
Bernt Elofsson	073-058 02 89
Suzanne Fröling Fredholm	070-201 50 65
Linda Isgren	072-329 60 70
Anne Åkesson	073-672 39 35
Ingela Hansson	073-618 82 22
Erika Klintrup	072-329 60 70
Ulrika Berge	073-817 22 30
Sara Sjögren	073-406 27 57

agria.se, 0775-88 88 88

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens specialtjänstbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

TEMA KATTENS BETEENDE

VARFÖR GÖR KATTEN SÅ?

Med mer kunskap om kattens behov kan vi ge missarna en bättre tillvaro. På nytt kattcenter ska frågetecken rätas ut.

Det behövs mer kunskap om katt

Ny kunskap ska förbättra välfärden för våra missar. Forskning pågår och **förhoppningen är att det ska leda till ökad förståelse och status för katten.**

Sommaren 2014 startade Sveriges Lantbruksuniversitet ett kattcenter. Syftet är att bedriva forskning på kattens beteende och välfärd men också att vara en knutpunkt för att samla forskning från andra länder. Dessutom ska centret sprida information om katt till allmänheten och ha samarbete med veterinärer, djurparker och ideella föreningar.

Elin Hirsch är doktorand i etologi och en av initiativtagarna.

– Trots att katten är det vanligaste husdjuret så är forskning på kattens beteende fortfarande begränsat, framförallt i Sverige, säger Elin.

Och svensk forskning behövs anser hon eftersom vi håller katt på annat vis här jämfört med andra länder. Till exempel rekommenderas ofta kattägare i USA att hålla sina katter inomhus. På svenska katthem är det vanligt att katterna hålls i grupp, detta till skillnad från England och USA där man har mer ensamhållning. Flera av de beteendestudier som finns härstammar dessutom från laboratoriekatter.

– Där har man haft väldigt homogena grupper, till exempel 20 kastrerade hanar som vuxit upp under samma förhållanden och som är ett till två år. Men tittar man på katthem så finns det flera olika individer med olika bakgrund och erfarenheter, det kan ge andra resultat i studier.

Det är just kunskap om hur man bäst håller katter, både i katthem och i hemma-

miljö, som saknas anser Elin.

– Vad är viktigast för katten? Hur stora kan kattgrupper vara och hur ska man sätta samman dem? Vi vet ganska mycket om förvildade katter som lever i kolonier. Dessa kolonier är framförallt samansatta av besläktade honor med deras ungar. Det är skillnad när det är grupper av både hanar och honor som alla är kastrerade och oftast inte känner varandra sedan tidigare, säger Elin.

Enligt Elin finns en stor variation bland forskare och bland de som arbetar med katt, om hur man bedömer om en katt är social eller inte. Elin menar att det behövs mer forskning kring detta. Liksom studier på hur katten och människan kommunicerar.

– Katten har inte samma beteenderepertoar i kommunikationen som till exempel hundar eftersom katten härstammar från en ensamlevande art. Tidigare forskning har bland annat visat att människor generellt sett inte är lika bra på att höra skillnad på olika jamanen som på att höra skillnad på olika hundskall. Människor skulle behöva vara bättre på att förstå och

läsa av katter för att kunna erbjuda dem en bättre miljö.

Att vi idag inte håller katter på ett optimalt sätt är ett av de stora problemen för kattens välfärd anser Elin.

– Det finns en oförståelse för vad katter är för ett slags djur och det kan väcka ilska. Till exempel att katten markerar inomhus genom att klösa eller spraya urin eller när katter går över till grannens tomt för att gå på toa vilket är väldigt naturligt eftersom katten är ett renligt djur. Eller när katter jagar, säger Elin.

"Trots att katten är det vanligaste husdjuret så är forskning på kattens beteende fortfarande begränsat, framförallt i Sverige."

Elin Hirsch,
doktorand i etologi

Med ökad förståelse

om vad katten föredrar menar Elin att man kan begränsa de beteenden hos katten som människor inte uppskattar. Utan att det skulle behöva bli negativa konsekvenser för katten.

– Får katten inte utlopp för sina naturliga beteenden kan de bli stressade och det kan leda till sjukdom. Dessutom kan dessa beteenden hos katt som ägaren uppfattar som problematiska eller oönskade skada bandet mellan ägare och katt. Och detta kan leda till att katten lämnas bort eller till och med överges. x

Djurhem kan ge stressade katter

Att komma till ett djurhem är alltid till en början stressigt för en katt. Det säger **Elin Hirsch som forskar på hur man kan upptäcka tecken på stress** och vad man kan göra åt det.

Pysen har levt i en kattkoloni söder om Stockholm. I november 2014 kom han till Djurskyddet Kattvärdnätet i Haninge, skygg och med förfrysade tassar. Efter några veckor i karantän och med daglig kontakt med människa som försiktigt närmat sig kan han nu bli klappad. När jag träffar honom och de andra katterna på djurhemmet är han nyligen kastrerad och ligger stilla i sin box.

Pysen är en av de omkring 7500 katter som varje år omhändertas av djurhem i Sverige. Katter som annars skulle gått ett okänt öde tillmötes. Nästan alltid innebär det en andra chans för katten att få komma till ett djurhem men det kan också innebära svår stress. Det vet etologen Elin Hirsch som i sina doktorandstudier undersöker hur man kan upptäcka stress hos katt. Forskningen pågår men en delstudie presenterades under hösten 2014. Elin kartlägger olika beteenden katten gör, eller inte gör när den

är stressad. Hon ska också koppla dessa tecken på stress till om katterna är sjuka eftersom man vet att kronisk stress påverkar immunförsvaret negativt vilket gör att vissa infektionssjukdomar bryter ut. Det här behövs för att kunna avgöra om katten kan hantera sin miljö eller inte. Om den mår bra helt enkelt.

Enligt Elin har man framförallt sett två stora strategier som katter använder för att hantera stress. En är att bli aktiv och mer utåtagerande.

– Katten kan upplevas som aggressiv, den försöker rymma och ta sig ut, säger Elin.

Men katter kan också bli mer passiva och tillbakadragna.

– Det kan vara väldigt svårt att skilja på de katter som är lugna och vilar från de som i själva verket är väldigt spända. Extra uppmärksam bör man vara om en katt dag efter dag ligger på samma plats och vilar, då kan det i själva verket vara tecken på att den är stressad, till och med apatisk.

Andra vanliga tecken på stress är att katten inte går på lådan, de kan hålla sig upp till 48 timmar. Att de matvägrar, kräks eller söker till mycket.

– Om de inte har möjlighet att gömma sig så kan katterna försöka skapa sig ställen att gömma sig på.

Just att gömma sig är ett viktigt sätt för katten att hantera sin stress på säger Elin. Att ge katterna leksaker och möjlighet till att klättra och klösa gör också att stressen sänks hos katterna eftersom de då får utlopp för delar av sina naturliga beteenden.

I sin forskning har Elin studerat katter både på djurhem i USA och i Sverige och det finns skillnader i hur man håller katterna. Skillnader som kan visa hur viktigt det är med rolig inredning.

– På svenska djurhem erbjuder man ofta en mer hemmalik miljö, mer utrymme för katterna och fler

olika platser att vara på, till exempel gömslen. Många katthem i USA fokuserar på att ha en mer klinisk miljö som är lättare att rengöra och där besökarna alltid kan se katterna. Studier från USA pekar på att stressrelaterade sjukdomar är vanliga hos katterna på katthem medan man på svenska katthem, enligt vår enkätstudie, upplever att det inte är särskilt vanligt att katter blir sjuka. Så om resultaten från vår undersökning stämmer så verkar det vara så att mindre stress kan väga upp en mindre ren miljö, säger Elin.

De katter på katthem som är mest stressade är de som inte är socialiserade mot människor. Men eftersom nästan alla katter är stressade när de kommer till ett djurhem

"Det kan vara väldigt svårt att skilja på de katter som är lugna och vilar från de som i själva verket är väldigt spända."

Elin Hirsch,
doktorand i etologi

Elin Hirsch med sin adopterade katt Luzen.

Foto: Elsa Frizell

Pysen som sitter i Djurskyddet Kattvärdet i Haninges karantän. Det tog några veckor av försiktiga närmanden innan han kunde bli klappad.

kan det vara svårt att avgöra om den är helt förvildad och aldrig har levt med människor eller om det är en katt som långt bak i tiden haft ett hem och sedan sprungit bort eller blivit utsläppt.

– Det är först efter cirka två veckor som den första stressen lägger sig för majoriteten av katterna. Då kan man börja se om en katt är socialiserad till människa. De katter som inte är det kommer att vara stressade bara av att människor är i närheten. Man kan ställa sig frågan om det är okej att ha en katt i två veckor som är helt osocialiserad och väldigt stressad.

Studier visar att katter som inte har blivit socialiserade till människor under den känsliga perioden mellan två till sju veckor aldrig kommer att kunna bli social på samma sätt som en katt som har blivit hanterad av människa. Enligt Elin har man sett att man kan få en osocialiserad katt att acceptera en människa, men att relationen inte blir densamma som för socialiserade katter.

Elin Hirsch menar att djurhem är en problematisk miljö för katter.

– Katten härstammar från en solitär, territoriell jägare, och har till stor del behållit

dess beteenden. Då kan man förstå att hamna på ett katthem med massa andra katter och i en ny miljö, med nya människor kan påverka katten ganska negativt. Även om det finns katthem som har en väldigt bra miljö, så passar inte alla katter att vara på djurhem. Men, vad alternativet skulle vara det vet jag inte.

Elin tycker att det kan vara befogat att avliva för kattens skull, men att det avgörandet är svårt.

– Man måste räkna in flera faktorer både när det gäller kattens lidande för tillfället som stress och sjukdomar men också möjlighet att få ett bättre liv senare. Och vilken miljö kan man erbjuda katten under tiden? Kan man erbjuda en lugn, konstant miljö eller kommer det vara en miljö där man hela tiden stöter på nya katter och människor?

Elin tycker att det är viktigt att man inte bara tittar på det veterinärmedicinska lidandet utan även det psykiska och att man generellt kan bli bättre på att tittat på det psykiska lidandet.

– För vissa katter tar det väldigt lång tid innan de litar på oss, vissa katter kommer sannolikt aldrig vara bekväma runt

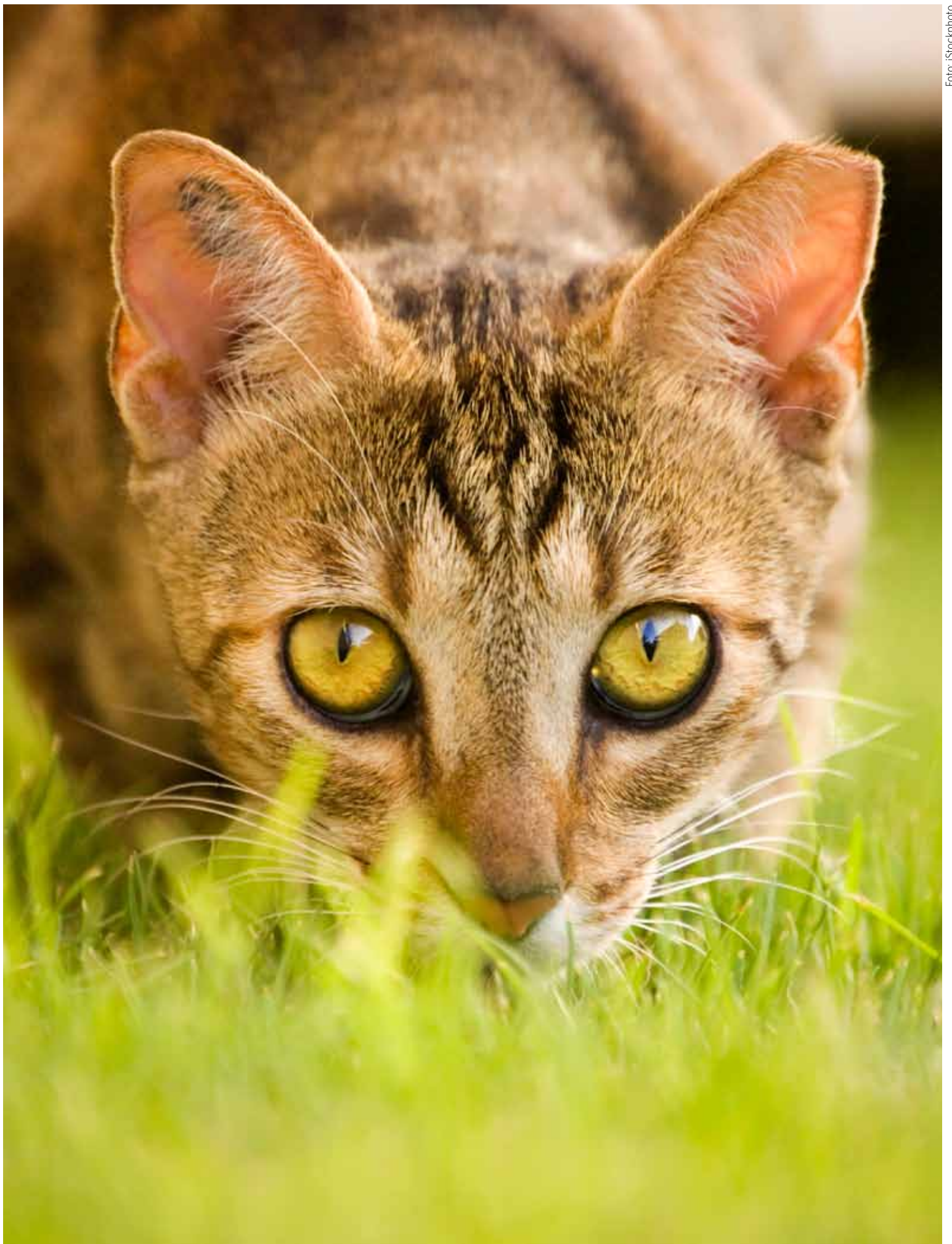
människor. Frågan är då om det är värt för dem att sitta på ett katthem så länge och vara jättstressade. För stressen kan också få långsiktiga konsekvenser som onormala beteende och slitage på kroppen. ✖

SÄNK STRESSEN - GÖR SÅHÄR

- Gör en rolig miljö med leksaker och möjlighet att aktivera sig.
- Skapa möjlighet för katten att kunna gömma sig.
- Ha samma rutiner vid hantering och skötsel.
- Anpassa miljön. Trivs katten bäst att vara själv eller får den ut något av att vara med andra katter?
- Vid öppet hus dagar: Viktigt att ge katterna kontroll och att de själva väljer om den vill socialisera eller inte.

Källa: EH Hirsch, M Andersson och J Loberg 2014 Swedish cat shelters: a descriptive survey of husbandry practices, routines and management. *Animal Welfare* 23: 411-421, ISSN 0962-7286

Den opportunistiska jägaren

Alltför många vet för lite om sina missars behov, vilket kan ge problem. Med mer kunskap kan alla i hushållet må bättre.

Etolog Ingrid Redbo förklarar varför katten vill gömma sig, jaga bollen och kissa på favoritväskan.

Det finns tre egenskaper hos katten som är extra viktiga att ta hänsyn till. Katten är en utpräglad jägare, den måste ha möjlighet att komma undan från andra katter och de kommunicerar med hjälp av doft. Egenskaper som är grunden för mycket av deras beteende, både det normala och det som blir problem för oss. Det säger Ingrid Redbo som är docent i etologi, läran om djur beteende.

Vem har inte sett en katt som försöker fånga bollen med ivriga tassar eller som

Katter vill jaga även om de är mätta. Det säger Ingrid Redbo som är docent i etologi.

smyger bakom fåtöljen för att plötsligt hoppa fram och fånga den fladdrande gardinen? Beteenden som grundar sig i att katten är en jägare. Och de är nästan alltid motiverade att jaga, även när de är mätta. Enlig Ingrid har det att göra med att de är utvecklade för att jaga många små mål. Har man en innekatt måste man därför hjälpa den att tillgodose sitt jaktbehov.

– Starta jaktlek, det kan vara bollar som man rullar, att katten får leta efter saker eller lösa problem. Man måste ägna mycket mer tid åt katter än vad många gör idag.

När katten gnider sidan av kinden mot dig eller kanske bordsbenet lämnar den samtidigt ett doftämne, ett sätt att kommunicera med andra katter.

– Att kommunicera med doft är helt avgörande viktigt för katter. Genom att gnida sig mot olika föremål avsätter de

dofter som kommer från utbildade celler i huden, ett slags körtlar. Dessa finns på många ställen på kroppen.

"Man måste ägna mycket mer tid åt katter än vad många gör."

Ingrid Redbo,
etolog

Till störst förtret för djurägaren kan kattens viktigaste kommunikationsmedel vara: Urin.

– Att spraymarkera urin är ett att tala om för andra katter vem man är, till exempel vad man har för sexuell status. Urinen är inte till för att skrämma bort andra, utan bara för att ge information.

Finns inga andra katter i närheten, finns heller inget behov att kommunicera med urin. Men eftersom katten har ett extremt bra doftsinne så räcker den minsta doftpartikkel från en annans katts urin för att din katt ska reagera. Vill katten kissa på väskan kan alltså förklaringen vara att du satt ned den på marken där en katt kissat tidigare.

Kattens klösande trodde man tidigare var ett sätt att kommunicera med andra katter, en slags visuell markering. >>

– Nu tror man inte längre att det är så eftersom det inte verkar väcka reaktioner hos andra katter. Katter har doftkörtlar på framfötterna så klösandet kan vara doftmarkering men mest klöser de för att hålla klorna i trim.

De flesta katter väljer att leva ensamt hellre än i grupp. De som väljer att leva i grupp gör det för att det finns bra tillgång på mat och skydd.

– Får katten bättre tillgång till resurser om man lever tillsammans med andra,

KATTER VILL HA

- Engagemang från sin ägare. Särskilt innekatter behöver få stimulans i form av jaktleksaker och problemlösning. Byt leksaker ofta och flytta runt matskålarna till nya ställen.
- Många viloplatser med varma, torra bäddar, placerade högt och lågt, synliga och undanskymda.
- Möjlighet att klättra. Bygg klättertorn på höjden.
- Möjlighet att klösa. Om katten klöser på favoritsoffan, erbjud alternativ. Till exempel placera en klösbräda vid samma ställe som katten uppskattar att klösa på.
- Matskålar, vatten, toalett och liggplatser långt ifrån varandra.

då gör man det. Men försvinner resurserna så splittras också gruppen. Katter är opportunist. De utnyttjar de tillfällen som dyker upp.

När man har flera katter är det därför viktigt att ge dem ett överflöd av resurser, många matskålar, och många kattlådor. Och, möjlighet att komma undan.

– Katter löser konflikter till andra katter genom att öka avståndet och lämna situationen. Kan den inte göra det, till exempel om den befinner sig i en liten lägenhet tillsammans med andra katter då tappar den kontrollen och förlust av kontroll är mycket stressande. Alla djur försöker göra något åt sin situation, att förändra den så att man återfår kontroll. Katter kan till exempel göra det genom att dra sig undan så att den inte blir sedda av andra och genom att lägga sig högt.

Just många katter på liten ytan är något som Ingrid ser som ett stort välfärdsproblem, ett problem som många är omedvetna om.

– Att trycka ihop katter på en liten yta och tro att de mår bra bara för att de inte gör något, det tyder på att man inte riktigt har förstått deras behov. Katter kan vara

"Katter är opportunist. De utnyttjar de tillfällen som dyker upp."

Ingrid Redbo,
etolog

extremt stressade men se ut som om de vilar.

Att katten inte är rumsren är ett annat problem som tyder på att ägarna inte förstår dess grundläggande behov, menar Ingrid.

– Folk är helt enkelt inte renliga nog i förhållande till katten. Katten kräver hygien. Det är helt onormalt för den att utträta sina behov på samma ställe hela tiden och ska den göra det då får man verkligen se till att det är helt fräscht. Det är egentligen väldigt enkla saker men förbisedda: Ha lådan på en lugn plats, skopa ut ofta, ha gärna fler lådor. Se till att lådan är det bästa alternativet.

Att förklara oönskade beteenden med att katten skulle vara avundsjuk eller protestera tycker Ingrid är mycket olyckligt.

– Undvik att använda begrepp som man använder människor emellan och försök titta på vad det egentligen är som inte är bra. Då kan man mycket lättare anpassa miljön och tillvaron till katten. Det man kallar avundsjuka till exempel, det är bara konkurrens om resurser. Om man förstår att det, då kan man åtgärda det och se till att det finns ett överflöd. Det gagnar inte något djur att man använder mänskliga

Så lever katten

Under sommaren 2014 skickade kattcentret vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, ut en enkät till kattägare i Sverige. Detta är första gången en liknande studie gjorts och syftet var att kartlägga tamkatters levnadssätt, för få kunskap om deras beteenden i sin hemmiljö. Över 3 400 personer svarade. Eftersom det inte finns något kattregister spreds enkäten via hemsidor och facebook. Detta kan göra att resultaten inte är helt rättvisande för hela populationen tror Johanna Geijer, student vid SLU som ansvarar för materialet. Här ger hon ett smakprov från resultatet som ska presenteras senare i vår:

10% är hittekatter.

14%

av katterna kommer från ett katthem.

28% av katterna kommer från en vän, släkting eller granne.

27%

av katterna kommer från uppfödare.

37%

av katterna är innekatter som har fri tillgång till utevistelse.

23%

är innekatter.

19%

är innekatter med tillgång till utevistelse i inhägnad.

13%

är innekatter som rastades i koppel.

59%

av katterna sover i sängen med personen i hushållet.

23%

av katterna sover i ett annat rum.

12%

av katterna sover i sovrummet men inte i sängen.

81%

av kattägarna upplever inga beteendeproblem med sin katt.

15%

av kattägarna upplever mindre allvarliga problem, till exempel: katten är rädd eller nervös, bajsar och kissar utanför lådan, väcker ägaren på natten och bits eller klöser.

begrepp som elak eller avundsjuk. Det leder bara till att man inte förstår orsaken och gör något åt det.

Hur vet man då när katten mår bra? Ett tecken kan vara kattens trampande säger Ingrid.

– Trampandet är troligtvis en rest från när de diade sin mamma, så kallade juvenila beteenden. Sådana barnsliga beteenden kan finnas kvar hos domesticerade djur även som vuxna och har att göra med att man kan kosta på sig det när man har sin försörjning.

Spinnandet är också ett tecken på att katten är tillfreds och behoven tillgodosedda. Men spinnande kan också signalera det rakt motsatta.

– Man vet inte varför katten spinner. En spekulation är att det skulle kunna vara en aggressionsdämpande signal. Den spinner i väldigt skilda situationer, både när den mår bra men också när den är väldigt stressad, till exempel när den har ont. Döende katter spinner och katthonor som föder.

Att katten gillar dig kan du se på sättet den hälsar.

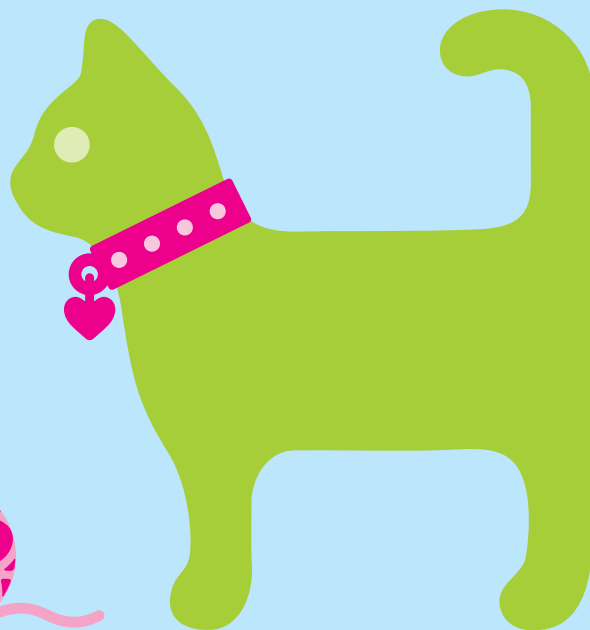
– När katter hälsar på välkända och sociala partners, även på oss människor, då reser den svansen rakt upp, en så kallad tail-up. Och ofta svarar de på vårt ”hej” med ett litet ljud tillbaka, säger Ingrid. ✘

Din katt är värd det bästa

Vi har samlat det viktigaste för din katt i en och samma försäkring. Så om din fyrbenta vän blir sjuk eller skadad kan du ge bästa möjliga vård utan att tveka inför kostnaden.

Köp vår kattförsäkring på folksam.se/djur. Där hittar du också telefonnummer till våra kunniga djurombud.

Samla
dina försäkringar
och få rabatt!

Folksam
För allt du bryr dig om

***Du vet väl att Tidningen
Djurskyddet också finns
på webben?***

**Läs färskas djurskyddsnyheter på:
tidningen.djurskyddet.se**

SUGGOR FIXERAS I BURAR

Grisnäringen vill öka lönsamhet och minska antalet döda smågrisar genom att bura in suggan. I själva verket visar flertalet studier att fixering inte hjälper och forskare menar att det är den extrema aveln som måste stoppas.

Text Elsa Frizell

Med en miljon kronor i anslag från Jordbruksverket har grisbranschen genomfört ett djurförsök på uppskattningsvis 100 000 grisar. Förhoppningen är att det ska leda till vad branschen kallar djuromsorgsprogram, ett program som ska kunna ge undantag från djurskyddslagstiftningen. Syftet säger man är både att ge grisarna bättre välfärd genom minskad smågrisdödlighet, mer uthållighet hos suggorna och att öka produktiviteten. I själva verket innebär försöket en tillbakagång till att bura in suggan, ha grisarna i trängre utrymmen och låta smågrisarna dia kortare tid. Fixeringen av suggan innebär att hon får stå och ligga i en järnbur där hon inte kan vända sig om och hon inte kan ta mer än ett halvt steg bakåt eller framåt.

Bo Algers, professor vid Sveriges Lantbruksuniversitet är mycket kritisk till djuromsorgsprogrammet och att komma tillrätta med smågrisdödlighet genom att sätta suggan i bur tycker han är en fullkomligt galen väg att gå. Istället måste man avla så att suggan föder färre grisar per kull menar han och tar Danmark som exempel.

– Danmark har världens högsta smågrisdödlighet trots att de fixerar suggan. De har systematiskt avlat för större kullar vilket har lett till att suggan inte har spenar tillräckligt till smågrisarna som då får slåss mer för mjölken. De nyfödda smågrisarna väger mindre och är svagare vid födseln och mer riskbenägna för sjukdom och död. Vi vet, har vetat i många år, att med ökade kullstorlekar så får vi en ökad smågrisdödlighet.

Man vill också att smågrisarna ska dia en vecka kortare. Argumentet från näringen är att grisarna växer för fort och att suggan

då blir urmjölkad och utmattad. Karina Burlin som arbetat som distrikts- och länsveterinär i 40 år och nu sitter i Djurskyddet Sveriges styrelse är mycket kritisk.

– Att avvänja smågrisarna tidigare innebär att suggan utnyttjas mer under sin livstid eftersom hon kommer i brunst tidigare och får fler kullar, säger Karina.

Inom ramen för omsorgsprogrammet vill man också kunna stänga in de suggor som väntar på att gå i brunst i så kallade foderliggbås. Orsaken uppges vara att suggor som går fritt klättrar på varandra vilket kan ge frakturer. Ett foderliggbås är som en järnbur utan tak där grisen endast kan ligga eller stå och den får äta, ligga och skita på samma yta. För att grisarna inte ska ställa sig på bakbenen har man lagt ett järnrör över skulderpartiet.

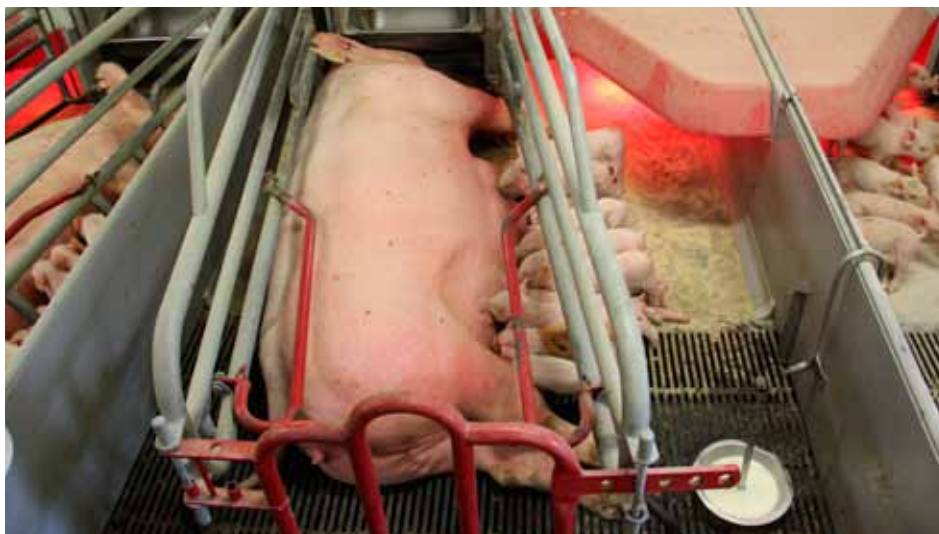
– Grisar är renliga djur. Dagens lagstiftning säger att grisar ska ha skilda ytor för att ligga, äta och gödsla. Det finns flera

exempel på gårdar som klarar en bra djurhållning utan att stänga in suggorna, säger Karina.

Resultat från djurförsöket ska redovisas senare i vår men Bo Algers menar att studien inte går att använda.

– Så som de har lagt upp studien så kommer de inte att kunna dra några vetenskapliga slutsatser från detta, de har till exempel ingen kontrollgrupp och inte slumpmässigt utvalda besättningar. Det här tillför ingen som helst kunskap som underlag för någon myndighet att ändra några som helst regler, säger han.

Djurskyddet Sverige kräver nu att det så kallade djuromsorgsprogrammet stoppas. I ett öppet brev till landsbygdsminister Sven-Erik Bucht vill organisationen att ministern är tydlig med att svensk djurskyddslag inte ska sänkas utan snarare stärkas för svenska grisar. ✕

Bilden är från Danmark men den är representativ för svensk fixering av gris.

Foto: Arkiv

Något besked om en ny djurskyddslag kan landsbygdsministern Sven-Erik Bucht inte ge då Tidningen Djurskyddet möter honom för en intervju.

BUCHT GER FÅ BESKED

Sex månader har gått sedan **Sven-Erik Bucht blev Sveriges nye landsbygdsminister**. Tidningen Djurskyddet träffade honom för att ta reda på vilka djurskyddsfrågor han kommer att driva.

Text och foto Elsa Frizell

Vilka djurskyddsfrågor kommer du att arbeta för under denna mandatperiod?

– Regeringen anser att det är viktigt att djurhållningen ska ge djuren möjlighet att utföra sitt naturliga beteende och att beteendestörningar ska förebyggas. Vidare anser vi att tillsynen över djurskyddet behöver förstärkas.

Blir det någon ny djurskyddslag?

– Det är en jättestor utredning som är lämnad och vi har ännu inte trängt igenom den. Vår ambition är att ta tag i de här frågorna. Jag kan inte säga när, men vi jobbar med detta material och det måste hanteras seriöst.

Kan du lova att det kommer en ny djurskyddslag?

– Det utgår jag ifrån. Utifrån det här materialet så måste saker hanteras men jag kan inte säga vilka delar som vi kommer att ta vidare, jag har inte själv hunnit läsa det. Men vi har en ambition att förbättra djurskyddet och då måste det komma lagstiftning också.

Kommer konkurrenskraftsutredningen som kommer den första mars påverka en utformning av en djurskyddslag?

– Den kommer förmodligen att användas. Finns det något som är bra där kring djurskydd så givetvis ska vi använda det.

Vad tycker du om dagens beteskraV för kor?

– Det diskuteras i vissa sammanhang men det är inte aktuellt med någon förändring nu inte.

Vad anser du om obligatoriskt märkning och registrering av katter?

– Vi har inte tagit ställning till det.

Tycker du att det ska vara förbjudet att överge djur?

– Jag tycker det är oansvarigt att överge djur. Jag tror att det är viktigt att man inser det ansvar man tar på sig när man skaffar sig djur. Jag har själv varit djurägare i hela mitt liv, jag har haft hundar och katter, grisar, får, hästar.

Men vill du ge förslag på en lag som förbjuder att överge djur?

– Nej, jag har svårt att säga det. Så långt har jag inte kommit i tankarna kring det här men det är viktigt att man inser att det är ett liv som man tar hand om.

På vilket sätt kommer det att påverka djurskyddsfrågorna att landsbyggsdepartementet nu är inordnat under näringsdepartementet?

– Jag tror inte att man kommer märka någon skillnad, djurskyddsfrågorna kommer ha en hög prioritet oavsett var de organisatoriskt finns. Så det finns ingen risk att det blir sämre, i så fall att det ska bli bättre.

Vad säger du till dem som är oroliga för att djurskyddsfrågorna kommer att bli underordnade näringsintressena?

– Jag tror att djurskyddet är viktigt ur ett näringsperspektiv. Om man tittar på livsmedelsbranschen, som är en jätteviktig bransch, har vi som ambition att öka svensk matproduktion, det kommer vi aldrig klara om vi har ett dåligt djurskydd. Vi har ett väldigt högt djurskydd i Sverige och det är något av vårt varumärke och det ska vi vara rädda om. Det finns ingen anledning att försämlra det, tvärtom. Vi ser att svensk livsmedellexport ökar och det har att göra med ett högt djurskydd, miljötänk och att vi är värdsbäst på att använda minst antibiotika.

Det finns ju de som hävdar att de svenska djurskyddsreglerna skadat möjligheterna för svensk djuruppfödning att överleva, vad vill du säga till dem?

– Det finns ju en massa med regler. Ibland kanske man måste se över regler också. Det kan ju finnas regler som får den effekten som du säger och då måste man givetvis titta på det. Det kan man inte göra snabbt det måste man titta jättenoga på, vad det får för konsekvenser. Det måste hela tiden vara ett fokus på ett högt djurskydd. Men det finns exempel där vi tror att vi gör ett högt djurskydd men det ger omvända konsekvenser.

Kan du ge något exempel?

– Jag vill inte lyfta upp det här men jag hörde ett sådant exempel där man kan fundera över om det skadar djuret mer än det skyddar djuret. Och det är klart att allt som det har fattats beslut om en gång i tiden, det måste man hela tiden följa och se, vad får det för effekt? Får det en negativ effekt måste man givetvis kunna ompröva.

Du ska lägga fram en livsmedelsstrategi, vilken roll spelar djurskyddsfrågorna i den?

– Djurskyddet är som sagt en del i vårt varumärke, ett högt djurskydd är jätteviktigt. En konsument har inte förtroende för den som har ett dåligt djurskydd. Det där är något vi ska vara väldigt rädda om.

Finns det alltså ingen risk att djurskyddet kan försämlras för att vi ska kunna bli konkurrenskraftigare?

– Nej, tanken med livsmedelsstrategin är att vi ska få mer produktion av svenska råvaror och svenska råvarors varumärke är kvalitet. Jag tror inte att vi kommer kunna ligga i något lågprissegment där man slarvar med miljö, djurskydd eller antibiotika. Jag tror inte framtidskonsumerten vill ha det.

Näringsgruppen kommer med allt fler önsningar om att kunna hålla fler djur på samma yta, det pågår ett projekt nu för att utvärdera om man ska kunna få ha sugkor järnburar. Vad vill du säga till dem?

– Jag vet också att det finns prat om att förbättra djurskydd så det handlar inte bara om att försämlra, det finns både och. Sedan finns det regelverk som man kanske måste se över. Jag träffade grisproducenter i december som visade på att vi bland smågrisar har lägst dödlighet i Europa men på de riktigt små så har vi högst dödlighet och då hade de synpunkter på hur vi har utformat regelverket som de menade orsakade smågrisarnas död. Och då måste man titta på det och man måste hela tiden vara

"Vi har ett väldigt högt djurskydd i Sverige och det är något av vårt varumärke."

Sven-Erik Bucht,
Landsbyggsminister

med och vara beredd för att göra förändringar för att höja djurskyddet.

Hur ser du på motsättningen som finns mellan djurskydd och kunna producera mycket livsmedel från djur?

– Jag tror inte den finns riktigt. Den kan finnas men jag tror att den motsättningen minskar därför att fler och fler producenter upptäcker att det är på kvalitet som man kan göra mycket bättre affärer. Om vi ska vara i ett lågprissegment då kommer vi bli utslagna direkt.

Rent konkret, hur vi ska kunna bli konkurrenskraftigare genom att marknadsföra djurskyddet?

– När vi går ut på världsmarknaden ska vi lyfta fram att vi har jättebra djurskydd, vi har jättebra miljö och att vi använder väldigt lite antibiotika, det ska saluföras när vi går ut på en exportmarknad, men också när vi säljer varorna här hemma. Tar du den här varan då står den för någonting.

Vill du tänka dig en märkning?

– Jag vill ha mer märkning, ursprungsmärkning till exempel. Det här är jättekomplicerat, det handlar om handeln men också om lyxkrogen och korvmojen, det är inte så enkelt. Man ser en rörelse bland konsumenter att man vill veta, inte minst i de sammansatta produkterna.

Kommer du arbeta för en obligatorisk märkning?

– Mer av det här, men jag kan inte ta ställning till obligatorisk. Man kan inte slarva igenom det där.

Hur stor del av ditt arbete kommer att gå till djurskyddsfrågorna?

– De finns ju med i vardagen, varje dag egentligen. Svårt att mäta, det här departementet hanterar så mycket av dessa frågor så detta kommer att engagera mig. ✕

SÅ HÅLLER DU HUNDEN BORTA FRÅN VIKTFÄLLAN

**7
TIPS!**

I Sverige uppskattas omkring hälften av alla hundar lida av övervikt – och siffran stiger oroväckande fort. **Johan Beck-Friis, veterinär och informationschef på Sveriges Veterinärförbund**, ger råd om hur du råder bot på ett av vår tids största djurhälsoproblem

Text Pontus Ljunghill Foto iStockphoto

1

REVBENSTRICKET

Kraftig fetma hos hundar är enkelt att se, men det är inte alltid lätt att som djurägare veta vad som är normalhull och vad som är övervikt. Men det finns knep. Ett är att varsamt lägga sin hand på hundens bröstkorg och känna på revbenen.

– Är de "välvadderade" handlar det om normalhull. Känner man inte revbenen alls är hunden för fet. Och ser man revbenen utan ens känna med handen på bröstkorgen är djuret för magert, säger Johan Beck-Friis.

2

KOLLA MIDJAN

Att studera din hunds midja är ett bra sätt att få en uppfattning om den är överviktig eller inte.

– Man ska titta på midjan både uppifrån och från sidan. En hund ska ha en timglasformad midja framför höftbenen och bäckenet. Tittar man från sidan ska det vara lite uppdraget undertill, och tittar man uppifrån ska det vara en viss insnörpning precis innan bäckenbenet, säger Johan Beck-Friis.

– Ser hunden ut som en korv, alltså att den är "jämntjock" både när man tittar på den från sidan och uppifrån, då är den för fet.

Idag har de flesta hundfoderföretags hemsidor standardbilder på hur normala, för tjocka och för smala hundar ser ut. Det är ett bra och lättbegripligt hjälpmedel för den vill se till att ens hund har en hälsosam vikt.

3

ATT VÄLJA RÄTT DIET

Det finns en mängd olika bantningsfoder som är energifattiga men som ändå ger en god mättnadskänsla.

- Men det enklaste sättet att få hunden att gå ner i vikt är att ge den mindre portioner, och framförallt att inte ge den mellanmål, säger Johan Beck-Friis.

- Min egen hund brukar tigga mat rätt ofta, och när hon gör det brukar jag ge henne en morot att tugga på. Det är kanske inte det godaste hon vet, men i brist på annat äter hon det. Morötter ger bra bukfullnad och att tugga på dem är bra för tänderna. Knäckebröd och popcorn som inte är poppade i smör eller olja (det finns speciella maskiner för det) är också bra mat för djur som behöver gå ner i vikt. Tänk på att inte gå ner drastiskt i portionsstorlek med en gång, utan att det är en process som ska ske i mindre steg över en längre tid

5

DEN KLASSISKA FORMELN

Stoppa i dig mindre kalorier och rör dig mer. En till synes mycket enkel formel, men ack så svår att följa för så många. Som djurägare är det ditt ansvar att din hund äter rätt och inte minst: ökar sin motionsdos om den rör sig för lite. Det kan handla om att ta längre och fler promenader eller att börja träna agility.

- Hundar har ju normalt ett väldigt stort intresse av att vara ute och röra på sig. I regel är det nog husse eller matte som tar slut före hunden, fysiskt eller intresse-mässigt - så jag tror inte att det finns någon större risk för att man överanstränger sin hund när man ökar motionsmängden, säger Johan Beck-Friis.

7

EN BRA REGEL

Vi människor har en tendens att utgå från oss själva när vi ska bedöma problem. Resonemang som "något eller några kilos övervikt på hunden är väl inte så farligt" och "en liten kaka till husdjuret som mellanmål kan väl inte göra skada" är resonemang som tyvärr inte är allt för ovanliga. En bra regel är därför att utgå från djuret när vi bedömer hur stort problem den där "lilla kakan" eller den där "mindre övervikten" verkligen är.

- Om en mindre hund väger fyra kilo och jag 80 kilo, då är det alltså 20 gånger mer för hunden om vi äter samma prinskorv eller samma bulle. På samma sätt motsvarar ett kilos övervikt hos samma hund 20 kilos övervikt hos en människa med en normalvikt på 80 kilo, säger Johan Beck-Friis och fortsätter:

- Att ta en liten kaka till mellanmålet kanske inte är så farligt för oss, men för en hund som väger sex-sju kilo är den där kakan som att äta ett helt kakfat.

4

ANDRA HJÄLPMEDEL

Det finns specialgjorda matskålar som gör att hundar inte kan kasta i sig maten utan tvingar dem att ta tid på sig. Dessutom finns det kombinerade matskålar/aktiveringsleksaker som både håller djuret sysselsatt och förhindrar hetsätning.

- Det kan vara bra hjälpmedel. Vi människor har gjort det lite för lätt för våra sällskapsdjur att äta - man lägger allting i en vanlig skål och så är allt uppätet på två sekunder. Men i det naturliga tillståndet, om vi ser på till exempel vildhundar, så får de ju verkligen arbeta för sin mat. Och egentligen krävs det någon typ av stimulans för att hundar ska må bra mentalt och för att matsmältningen och förbränningen av kalorier ska fungera så bra som möjligt, säger Johan Beck-Friis

6

ATT BEHÅLLA VIKTEN

När din hund blivit av med överflödskilona gäller det att se till att den håller rätt matchvikt och inte blir överviktig igen. Studera och känn därför på din hunds kropp med jämna mellanrum, kolla revbenen och midjan (se punkt 1 och 2). Att regelbundet väga hunden är viktigt och det är lätt att få tag på information om normalvikter för många raser på nätet. Att regelbundet väga din hund under bantningstiden är också ett mycket viktigt hjälpmedel för att se till att den inte tappar i vikt ohälsosamt fort.

MER LIKA ÄN OLIKA

Många förmågor vi anser vara unikt mänskliga är inte det. Vad innebär det för hur vi ser på djur? Tidningen Djurskyddet pratade med **Mathias Osvath som är kognitiv zoolog** och som i sin forskning har visat att apor kan planera för framtiden och att korpar kan lösa svåra problem.

Text Elsa Frizell

När en schimpans får välja att äta upp favoritfrukten på en gång eller ta ett verktyg som längre fram kan hjälpa den att låsa upp ett utrymme med en ännu större belöning i, då väljer den verktyget. Mathias Osvaths forskning som visade att apor kan planera för framtiden blev för några år sedan en världsnöhet. Mest känd blev schimpansen Santino som på morgonen samlade stenar ur vattengraven, placerade ut dem på strategiska ställen och sedan kastade dem på djurparkens besökare.

– Det var banbrytande att schimpanser kan föreställa sig något som är utanför här och nu och att de kan förhålla sig till en situation som inte är här. Men också att de har en självkontroll. Att de i det omedelbara kan tacka nej till något de tycker väldigt mycket om för att de kan se att de kan få någonting i framtiden. Detta är mycket krävande och något man hittills trott varit unikt mänskligt, säger Mathias Osvath.

Mathias Osvath är kognitiv zoolog vid Lunds Universitet. Han jämför kognitiva mekanismer mellan olika djurarter i syfte att förstå hur den kognitiva evolutionen går till. Vad kognition innebär är svår-förklarar säger han men det handlar om alla de processer som pågår i hjärnan när man förhåller sig till omvärlden. Hur man

bearbetar de sinnesintryck man får, hur man tolkar dem och vad man gör åt dem. Det handlar alltså om minne, inlärning, planering, problemlösning, språk och tänkande. Han pratar ogärna om intelligens eftersom det är ett ord som bara används inom en art, människan.

– Samtidigt, de flesta förstår ändå vad man menar när man säger att ett djur är intelligent och då oftast att de är lika oss.

Idag forskar Mathias på korpar. Forskning som har visat att de kan planera för framtiden, läsa av någon annans sinnestillstånd och förstå att den andre har behov som man själv inte har. Och de gillar att leka. De senaste tio årens forskning på djurs kognition har ställt många vedertagna sanningar på ända. Vi människor är inte så unika som vi en gång har trott. Men ger detta några konsekvenser för hur vi ser på djur? Bryr vi oss mer om smarta djur?

– Det tror jag nog. Vi har mer empati med dem i vår grupp, med dem vi känner och känner till. Men det är ju djurs förmåga att känna lidande som är viktigt.

Och då är frågan mer komplex. På vissa plan har säkert någon med stor kognitiv förmåga större förmåga att känna lidande som till exempel människor som blir deprimerade för att vi kan tänka på framtiden eller tänka på att vi inte har någon framtid. Men så finns det andra tillfällen när det kan vara bra att tänka på framtiden. Till exempel förmågan att tänka att det här går bra, det går över eller att man kan komma ihåg att något inte var så farligt. Där kan en lägre kognitiv förmåga vara en nackdel, du kan lida mer därför att du kör på din respons hela tiden. Det finns inget likhetstecken mellan lidande och tänkande.

Finns det skäl att bry sig mer om smarta djur?

– Jag tycker att det finns skäl att bry sig mer om djur överhuvudtaget. Snarare finns det skäl att förhålla sig mer till hur det specifika djuret fungerar, vad de mår bra och dåligt av. När du ser hur ett djur betar sig och att det liknar dig i hur den förstår sin omvärld då blir det förmänskligt och det

"Man äter inte de man känner, varken djur eller människa, för att vi identifierar oss med dem."

Mathias Osvath, kognitiv zoolog,
Lunds Universitet

Foto: Johan Bergendorff/Sveriges Radio

Mathias Osvaths forskning har visat att korpar kan planera för framtiden och förstå att andra har behov som man själv inte har.

tror jag spelar roll. Att vi känner igen oss själva i djuren, då ger vi dem mer empati.

Vad tycker du om förmänskligande av djuren?

– Det är fel om man gör det fel. Om man tror att en häst fryser för att man själv fryser därför att det är minus tjuugo grader då kan det bli fel. Men om man till exempel tror att hästar har sociala behov precis som vi själva då kan det hjälpa hästen. Mycket av det som vi anser vara unikt mänskligt är inte det. Till exempel många sociala förmågor, empati, minnen, förståelse för andras behov och förmågan att kunna räkna och planera är något vi delar med många andra arter.

Vad är det som skiljer människan från djuren?

– Den frågan är konstig, vad det är som skiljer oss från alla andra. Man skulle lika gärna kunna fråga vad det är som skiljer en häst från alla andra eller en guldfisk från alla andra. Sökandet efter det unikt mänskliga blir konstigt för man letar efter

en enda egenskap som bara vi har. Ofta är det så att vi har mer av vissa egenskaper och färre av andra och kombinationen kan göra att vi får något speciellt. Kombinationen av egenskaper kan ge nya egenskaper. Till exempel om man tar språk som en egenskap och att kunna tänka på framtiden som en annan, då kan du tänka på framtiden mycket mer effektivt än om du bara kan föreställa dig framtiden i bilder. Du kan tänka på pensionen till exempel för du har det språkliga begreppet för det.

Hur tänker du kring att förnuftet skulle skilja oss från djuren?

– Det stämmer ju inte alls. Alla djur är förnuftiga annars skulle de inte finnas. De är förnuftiga i förhållande till den miljö de lever i. De som inte är förnuftiga får inte så många ungar och kommer inte att överleva.

Reflekterar djur över sin omvärld?

– Vissa djur gör säkert det. Om människoapor och kråkfåglar är vana att det fungerar på ett visst sätt och det slutar vara

så, då letar de efter en orsak. Det är en reflektion över världen.

Tror du att det blir svårare att äta djur som är lika oss?

– Man äter inte de man känner, varken djur eller människa, för att vi identifierar oss med dem. Och då kan det vara så att kognitionsvetenskapen gör att vi speglar oss mer i djuren och att det därmed blir svårare att äta dem.

Tycker du att det borde ge konsekvenser att man idag vet mer om djurs kognition?

– Ju mer man vet om djur desto bättre borde man kunna göra för dem, och då får vi lyckligare djur, så gott det nu går om vi ska utnyttja dem. ✖

MER OM KORPAR

Vill du veta mer om Mathias Osvaths forskning? Lyssna på P1 dokumentären "I huvudet på en korp" som sändes i höstas. Finns på www.sverigesradio.se

Helena Fagerstöm tillsammans med Billy. När han som rädd ettåring kom till djurhemmet hade han urinvägsinfektion och var inte rumsren.

HJÄLPER FRUSNA TASSAR IN I VÄRMEN

När kylan sänker sig över snövallarna i norra Sverige är det inte lätt för hemlösa missar att överleva. [Djurskyddet Västerbottens eldsjäl](#) blir många räddning.

Text och foto Elsa Frizell

Solen orkar precis ovanför trädtopparna och får det krispiga gräset att gnistra. Den stilla kylan omger Djurskyddet Västerbottens djurhem i Sörmjöle utanför Umeå när jag och föreningens ordförande Helena Fagerström rullar in med bilen. Här bor katter, kaniner, ankor, en höna och två hundar som alla har fått komma in från kylan, bildligt och bokstavligt. Idag är det minus tio men det är inte ovanligt att termometern kryper ned mot minus trettio. Då fryser många katter ihjäl, katter som fötts ute, sprungit bort eller lämnats. Dem föreningen lyckas rädda har ofta förfrysta nosar och öron.

Helena har alltid varit djurvän men kom med i Djurskyddet Västerbotten först för två år sedan. Hon beskriver det som en ögonöppnare.

– När du inte är inne i den här världen så är du inte medveten om att det finns så många hemlösa katter. Nu när jag vet kan jag inte stänga ögonen igen. Jag brukade älska vintern men nu tänker jag på alla katter som går ute när det blir snö och kallt.

Billy, Busen och Gabrielle Rosendahl tar emot oss på djurhemmet. Egentligen är det Gabrielles hus. Hon drev till en början djurhemmet själv. Men så engagerade hon sig i Djurskyddet Västerbotten som flyttade in och då flyttade Gabrielle ut. Billy och Bu-

sen bor på djurhemmet på dagarna och hos Gabrielle på nätterna.

– Busen kom som åttaveckorsvalp till en kille vars kompis slängde in sex valpar, en tik och hane i hans etta innan hon skrev in sig på psyket. Han bad oss om hjälp och vi lyckades omplacera de andra hundarna men Busen har medfött hjärtfel och är allergisk mot allt, han blir nog kvar hos oss, säger Gabrielle.

Billy är en American Hairless Terrier och kom som ettåring till djurhemmet.

– Han var jätterädd, hade urinvägsinfektion och var inte rumsren. Och han frös jättemycket så det första jag gjorde var att åka och köpa kläder till honom. Det var ägaren själv som kontaktade oss. Hon hade inte insett vad det innebar att ha hund och hade inte behandlat honom så bra. Busen och Billy har blivit bästa vänner så vi får se vad Billys öde blir, säger Gabrielle.

Djurhemmet ser det ut som vilken hemtrevlig, välstädad, villa som helst, enda skillnaden är alla gömslen och klätterpelare som står överallt. Katter går runt som de vill,

"När du inte är inne i den här världen så är du inte medveten om att det finns så många hemlösa katter. Nu när jag vet kan jag inte stänga ögonen igen."

Helena Fagerström, ordförande i Djurskyddet Västerbotten

även ut. Ute har de små isolerade katthus, höskullen i ladan och den uppvärmda friggeboden med kattlucka. Gabrielle visar runt. Två ankor möter oss på gårdsplanen utanför stallet där de 17 omhändertagna kaninerna bor i de gamla häst-

boxarna. Kaninerna kan skutta runt i halmen eller gömma sig i byggda trälådor.

– Alla djur på djurhemmet är till salu, men det ska vara till rätt ägare. Hittar vi inte det så får de stanna. Vi avlivar inga friska katter som mår psykiskt bra och kaniner ska inte leva i små burar, säger Gabrielle.

Med hjälp av femtio jourhem omplaceras föreningen varje år över 300 katter och runt fyrtio hundar. En väl fungerande organisation är ett måste och arbetet följer ett vecko- och dagsschema där alla i styrelsen har bestämda uppgifter. Varje morgon fördelas inkommande ärenden från telefon och mejl.

– Vi har mellan tre till tio ärenden varje dag. Det kan vara allt från övergivna katter som behöver fångas in till att någon har

hittat en skadad fågel. Alla ärenden ska vi ha besvarat inom två dagar, säger Helena.

Pågående ärenden struktureras i ett dokument med beskrivning och telefonnummer och flyttas sedan över till dokumentet med de färdiga ärendena. Alldeles nyligen har föreningen anställt två för att sköta djurhemmet. Men annars sker allt arbete ideellt, för Helenas del innebär det många timmar i veckan.

I köket dukar Helena och Gabrielle fram kaffe. På köksbänken står ett stort ak-

varium med omhändertagna fiskar. Busen sträcker ut sig på kökssoffan, en av katterna hoppar graciöst upp på köksbordet och nosar på kakorna. Gabrielle berättar att hon för trettio år sedan bestämde sig för att lösa problemet med alla övergivna katter Västerbotten. Men det har varit en accelererande utveckling.

– Vi behövs mer än någonsin, djuren har inget annat skyddsnät. Vi måste få igenom

"Vi behövs mer än någonsin, djuren har inget annat skyddsnät. Vi måste få igenom lagstiftningen på märkning av katt."

Gabrielle Rosendahl,
Djurskyddet Västerbotten

lagstiftningen på märkning av katt. Som samhället ser ut idag blir det ingen bättring, säger Gabrielle.

Camilla Eriksson från styrelsen kommer in. Hon ska hämta en fälla som hon ska sätta ut för att fånga in en hittekatt. Busen blir alldeles till sig av glädje, slicker henne i ansiktet och trots sina dryga 30 kilo kryper han upp i hennes famn och lägger tassens om henne. Att sätta fällor är tidskrävande. De ska kontrolleras åtminstone var femte timme, dygnet runt. Ibland tar det flera dagar innan katten kommer in. När vi kör hem till Helena på andra sidan Umeå pekar hon ut områden där de har eller har haft fällor ute för att fånga in katter.

– För varje katt finns en handlingsplan. Vem ska vakta fällan, till vem ska katten sedan, hur kommer den till veterinären?

Till henne och de andra i styrelsen kommer katterna till en början, när de ännu inte vet hur de mår. Helena har ett ombyggt höns hus hon kallar katthotellet och så har hon kattskogen, ett inhägnat skogsområde där katterna kan springa och klättra som de vill. Katterna polisanmäls alltid, sedan annonseras de ut. Om ingen hör av sig på en vecka får föreningen laglig rätt till katterna och då kastreras, vaccineras och ID-märks de.

Det har varit många katter som behövt deras hjälp i år, inte bara hittekatter. Många har kommit från det Helena kallar misärfall. Människor med missbruksproblem eller psykiska problem som haft djur och där föreningen hjälpt till att ta hand

Busen kom som åttaveckors valp. Han bor på djurhemmet om dagarna.

Gabrielle Rosendahl startade djurhemmet i Sörmjöle. Där är alla djur till salu. -Men det ska vara till rätt ägare. Hittar vi inte det så får de stanna. Vi avlivar inga friska katter som mår psykiskt bra, säger Gabrielle.

om djuren. Som när Helena och Gabrielle kom till en liten etta så full med bråte att det tog två timmar att hitta två katter. Eller de tre äldre människorna som levde med fjorton katter i en liten lägenhet. Tårarna kommer när Helena berättar.

– Man tror inte det är sant hur folk lever. Jag har verkligen fått se baksidan av samhället, så mycket tragiskt. Att människorna själva mår så dåligt och att oskyldiga djur är inblandade i detta.

Det är dags att hämta ut katterna som i morse lämnades in på veckans veterinärbesök. Susanne Stenvall från styrelsen sitter och väntar på de fyra katterna. Hennes ansvarsområde är jourhemmen och de som vill köpa föreningens katter. För de som vill köpa ett djur väntar granskning och betänketid.

– Vi gör hembesök och ställer många frågor. Många blir förvånade att vi ställer så hårda krav men många av katterna har haft det så dåligt så vi vill att det ska vara ett varaktigt hem, säger Susanne.

Hon arbetar annars heltid på hotell och konstaterar att hon inte har någon brist på

sysselsättning. Hon och Helena avhandlar några ärenden som de ska diskutera vidare på kattgruppens möte om ett par dagar. En arbetsgrupp som är skapad för att avlasta styrelsemötena.

– Jag har aldrig suttit i en styrelse som är så intensiv. Men alla ser fram mot styrelsemötena och för varje möte känns det som att vi kommer ett steg längre. Vi kompletterar varandra så otroligt bra, säger Helena.

Det har börjat mörkna när vi rullar in på Umeå flygplats. Helena ska hem och ringa sina ärenden.

– Jag brukar säga till mig själv, gör jag detta idag så är det lugnt imorgon. Men det är det aldrig.

Och jag tänker: Vilket otroligt arbete de gör. Visst händer det att Helena blir arg på människor som behandlat djur illa. Men mest återkommer hon till hur glad hon är för alla som hör av sig. Till tacksamheten över de som bryr sig så att katterna får en chans, att komma in i värmen och till ett nytt liv.

Var får hon sin kraft ifrån undrar jag.

– Glädjen jag känner när jag ser katten med sina förfrysta öron ligga vid elementet. Då tänker jag tack gode gud att han kom in och jag känner sådan lycka att jag bara vill gråta. Eller när jag ser de apatiska katterna som kommer från de hemskaste hem leva upp igen. Då är det värt allt arbete. Då är det så värt det, säger Helena. ✕

HELENAS TIPS!

- Gör facebook-grupp för jourhemmen. Ett lätt sätt att hålla kontakten.
- Gör en facebook-grupp för volontärer där man kan fråga om korta hjälpuppdrag, till exempel kattskjuts till veterinären.
- Engagera människor för begränsade uppgifter. Till exempel Djurskyddet Västerbottens "tantgång" som driver upp ampel-liljor och kattgräs till katterna.
- Ha olika ansvarsområden i styrelsen och delegera till arbetsgrupper.

Foto Jenny Svemmås-Gillner, SLU

Det finns en stor skillnad mellan konsumenter och producenter avseende kunskapen om hur det ser ut i en svensk djurhållning som faktiskt följer djurskyddslagstiftningens krav.

Djurskydd i all ära – men vad vill man uppnå?

Syftet med djurskyddslagen är att djur ska behandlas väl, skyddas från onödigt lidande och ges möjlighet att bete sig naturligt. Men vad menar man egentligen med detta? Det frågar sig **Frida Lundmark som är doktorand vid Institutionen för husdjurens miljö och hälsa** på Sveriges Lantbruksuniversitet.

Djur kan lida, det har forskning bevisat. Inte bara däggdjur som katter, hästar och kor, utan även fiskar, fåglar, bläckfiskar och kräftdjur. Att djur kan lida brukar anses vara det viktigaste kriteriet för att de ska ges moralisk status i vårt samhälle och att vi då har en skyldighet att behandla dem väl. Att skydda djur från lidande är därför viktigt i djurskyddslagen. Men det är bara "onödigt" lidande djuren ska skyddas ifrån. Det betyder att det finns "nödvändigt" lidande som är lagligt. Vad ett onödigt eller nödvändigt lidande är finns det sällan förklaringar till i lagstiftningstexten. I vår

forskning har vi sett att vad man tycker är onödigt att utsätta djur för skiljer sig åt mellan länder. Det skiljer sig även åt inom ett land mellan olika regelverk. KRAVs regler skiljer sig till exempel delvis åt från djurskyddslagens. Inom samma regelverk finns det sedan skillnader mellan hur olika arter behandlas. Vissa arter får kastreras utan bedövning medan andra inte får det, trots att det saknas forskning som visar att ingreppet skulle vara mindre smärtsamt för vissa däggdjur än för andra. Ibland skiljer sig till och med reglerna åt mellan olika individer av samma art beroende på varför djuret hålls. Så är det för kaninen som kan

hållas som sällskapsdjur, produktionsdjur, djurparksdjur eller försöksdjur. Olika regler gäller för olika verksamheter.

Det är inte bara djuren som har betydelse för hur lagstiftningen utformas. Mänskliga intressen som ekonomi, kultur och tradition ("så här har vi alltid gjort") väger tungt när man bestämmer om något är onödigt eller inte. På frågan "för vem är det nödvändigt?" blir alltså svaret ibland att det är nödvändigt att djuren lider för vår skull. Djurskyddslagen utgår från att vi har rätt att hålla djur för egen nytta. Det är därför tillåtet att kastrera smågrisar utan

"Men det är bara "onödigt" lidande djuren ska skyddas ifrån. Det betyder att det finns "nödvändigt" lidande som är lagligt."

bedövning eftersom vi inte vill att vårt griskött ska ha galtlukt och det kostar pengar att bedöva grisarna. Det är också därför som det är tillåtet att skilja kalven direkt från kon vid födseln för att vi vill få tillgång till kons mjölk på ett smidigt sätt.

Verkligheten överensstämmer inte alltid med det lagstiftningen kräver. Det har uppmärksammats att grisarna i Sverige har det bättre än grisarna i Danmark bland annat för att våra grisar får ha sin knorr kvar. I Danmark (och även i många andra länder) klipps svansen av så att grisarna inte kan bita på varandras svansar i frustration över sina trånga och karga utrymmen. Sanningen är dock att det inom EU är förbjudet att rutinmässigt kupera grissvansar, så danskarna bryter mot lagen (EU-direktivet). Det finns även andra områden där verkligheten inte överensstämmer med lagstiftningen. Avel som medför lidande är förbjuden. Ändå finns det hund- och kattraser som har svårigheter att andas, akvariefiskar som har svårigheter att simma och kycklingar som växer så fort att deras ben inte orkar bära dem. För vem har den utvecklingen varit nödvändig? Varför tar samhället i med hårdhandskarna när det gäller visst djurlidande men ser mellan fingrarna när det gäller annat?

Ibland hävdas det att lidandet är för djurens bästa. I vissa länder fixeras suggor så de knappt kan röra sig. Detta för att suggan inte ska riskera klämma sina smågrisar när hon lägger sig ned, vilket alltså innebär att fixeringen sker för smågrisarnas skull. Denna typ av djurhållning rimmar dock illa med djurskyddslagets syfte och därför är det märkligt att det nu i Sverige diskuteras om fixering av suggor ska tillåtas även här. Våra politiker anger ofta att djur ska ha det bra. Men tror du att de menar samma sak som du gör? Forskning har visat att olika människor inte är överens om vad bra djurskydd och djurvälstånd är. Det är därför inte troligt att forskare, konsumenter, lagstift-

tare och djurägare kommer att vara helt överens. För vissa är det viktigare att djuren är friska medan det för andra är viktigare att djuren kan bete sig naturligt. Därför menar jag att det är väsentligt att man försöker förklara de begrepp man använder.

Om man frågar konsumenterna vad som är viktigast svarar de ofta "att djur kan bete sig naturligt". Det är därför smart att ha med krav på naturligt beteende när man skriver regler. I vår forskning har vi dock upptäckt att olika regelverk inte alltid menar samma sak, utan det finns en glidande skala. Allt från att djur som hålls uppbundna anses kunna bete sig tillräckligt naturligt till att det är först när djuren lever ett så naturligt liv som möjligt, frigående utomhus, som kravet på naturligt beteende anses vara uppfyllt. Vi såg även att "naturligt beteende" ofta är ett ganska snävt begrepp. Fokus ligger främst på hur stallmiljön ska utformas. Sociala beteenden som mor-unge-relationer, lämpliga grupp-sammansättningar och parningsbeteenden är exempel på beteenden som inte får mycket utrymme i regelverken.

Jag menar att det finns en risk att allmänheten ibland förs bakom ljuset när det saknas förklaringar till vad som avses med onödigt lidande och naturligt beteende. Det såg vi för några år sedan då Djurrättsalliansen startade "griskrisen" med filmer inifrån svenska grisstallar. Det som visades var dålig djurhållning, men allmänheten fick även upp ögonen för hur det kan se ut i ett modernt grisstall. Något som bidrog till att svensk grisproduktion blev kraftigt ifrågasatt. Politikernas allmänna uttalanden om att djur har det bra, Bregottreklamerna som basunerar ut den svenska ko-idyllen, Jordbruksverkets regelbroschyrer med söta djur i vacker natur; alla riskerar de att spåda på den skillnad som redan finns mellan konsument och producent

avseende kunskapen om hur det ser ut i en svensk djurhållning som faktiskt följer djurskyddslagstiftningens krav.

Det går inte att hitta något entydigt svar på mina frågor. I regelverken används likartade begrepp, såsom "onödigt lidande" och "naturligt beteende", men de ges olika innebörd. Jag har full förståelse för de svårigheter regelskaparna har att återspegla samhällets komplexitet och önskemål om var djurskyddsnivån ska ligga. Men för att alla ska förstå vad som avses, och därmed skapa regelverk som verkar logiska och förutsägbara, menar jag att det finns ett behov av att förklara vissa centrala begrepp. Öppenhet och ärlighet i regelprocessen är viktig för att skapa förtroende hos såväl djurhållare som konsumenter! ✖

Foto: Vanja Sandgren

Frida Lundmark

Doktorand vid Institutionen för husdjurens miljö och hälsa på Sveriges Lantbruksuniversitet.

Fridas doktorandprojekt heter "Regelsystem och etiska värderingar som styr den offentliga och den branschbaserade djurskyddskontrollen".

Handledare i detta projekt är: Lotta Berg, lektor i djurskydd, Sveriges Lantbruksuniversitet, Helena Röcklinsberg, lektor i djuretik, Sveriges Lantbruksuniversitet, Birgitta Wahlberg, senior forskare vid rättsvetenskapliga institutionen, Åbo Akademi, Finland.

Läs mer om projektet på: www.slu.se Sök på "regelsystem och etiska värderingar".

Håll dörren öppen med snigelhjälp

Dörrstoppar är ofta trista trä- eller plastbitar, men det finns undantag, inte minst för djurvänner. På wildlifegarden.se kan du köpa vackra dörrstoppar i lindträ med handsnidade djur. Dörrstoppen är målade i miljövänlig färg och finns i tre olika modeller: groda, mus och snigel.

WWF hjälper dig att souvenirhandla djurvänligt

Den världsomfattande handeln med souvenirer är ett mycket stort hot mot en mängd olika vilda djur och växter. Allt för många skaffar idag reseminnen utan att inse att de där köpen stöder en industri som är förödande för mycket av jordens liv. För alla er som vill göra schyssta souvenirinköp har Världsnaturfonden tagit fram en kortfattad guide över vad man absolut inte ska köpa med sig på utlandssemestern. Du hittar den på wwf.se.

Zebra och snutteduk i ett

Zoot Zebra Soother från Jellycat är inte vilken tygtrasa som helst. Tillverkad i skönt velourtyg och samtidigt utformad till en cool zebra, så ger den här snuttefilten trygghet när ditt barn behöver sussa. Zoot Zebra Soother finns bland annat att beställa på litenleker.se.

BOKTIPS!

VILDA DJUR

Författare: Jan Pedersen
Max Ström (2011)

Den har visserligen några år på nacken, men hyllade "Vilda djur" av Jan Pedersen är trots det värd att flagga lite extra för. Verket har undertiteln "100 fantastiska arter och deras läten". Och det här är verkligen en fantastisk ljudbok. Här får vi lära oss mer om världens största nu levande landdjur, savannelefanter, om den mäktiga berguven och om diamantskallerormen - för att ta några exempel. Texten varvas med vackra bilder, och framförallt får vi möjlighet att lyssna på vilda djur från hela världen. Motorcykelgrodan blev snabbt en personlig favorit när jag tog mig an boken - coolare läte får man leta efter.

"Vilda djur" kan beställas på Adlibris och Bokus.

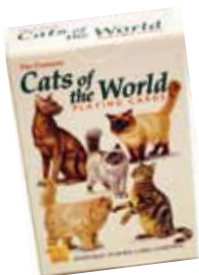
Lite bollvariation förnöjer

Känner du att din hund behöver omväxling från den vanliga lekbollen? Då kan det vara läge att testa Chuckit Medley bollset. Det innehåller tre bollar med olika egenskaper. "Whistler" ger ifrån sig ett visslande läte när den kastas iväg. "Max Glow" är självlysande och fungerar extra bra nu i vintertider. Till sist den oberäknliga "Rebound" som man sällan vet vilket håll den ska studsas åt. Bollsetet finns bland annat att köpa på grizzlyzoo.se.

Dra en spader med kissen

Här kommer dagens tips till alla kortintresserade kattvänner: Kortleken "Famous Cats of the World" från Heritage Playing Card Company. Varje kort har någon av världens alla kattraser som motiv. Så med den här leken kan du, om du har du osannolik pokertur, få en Royal straight flush med en vit perserkatt (hjärter ess) i topp. Kortleken innehåller eleganta teckningar av 54 kattraser världen över (52 spelkort plus två jokrar). Den kan bland annat köpas på kattkompaniet.nu och petcare.se.

Linsfodral med uggleblick

Se hit alla ni som bär kontaktlinser - nu kan ni byta ut den tråkiga linsburken mot ett häftigt ugglefodral. Linsfodralet finns i olika färger och kan användas till både hårda och mjuka kontaktlinser. Det kan köpas på bland annat bluebox.se och presenteriet.se.

Fråga Lund om djur och natur

Biologiska institutionen vid Lunds universitet har definitivt tagit sin roll som folkbildare på allvar. På webbsajten "Fråga en biolog" (www1.biol.lu.se/fraga) kan vem som helst ställa frågor till ytterst kunniga forskare om allt från vilken typ av mat man kan ge ekorror till varför hästar kan stå och sova.

BOKTIPS!

TÄNK PÅ DJUREN

Författare: Tiina Rantanen
Vulkan (2014)

Djurskyddet Sverige har länge arbetat hårt för öka barns empati och respekt för djur. Inte minst därför är "Tänk på djuren!" en barnbok som faller oss i smaken. Med fyndiga rim och roliga illustrationer ger Tiina Rantanen liv åt ämnen som varför man ska värna om daggmasken, vad som gör grodor och paddor glada och varför ingen får dra katten i svansen. En trevlig bok som får både barn och vuxna att tänka mer på alla djur omkring oss.

"Tänk på djuren!" kan beställas på vulkanmedia.se, Adlibris, Bokus och CDON.

Bräde som ger katten motion – både för kropp och knopp

Katter är smarta djur och med aktiveringsleksaker Cat activity fun board får de chansen att gnugga geniknölarna. Brädet har fem olika stationer där man kan lägga exempelvis torrfoder. Men din kisse måste fundera på bästa sätt att få fram maten, samtidigt som den aktiverar sig fysiskt. Cat activity fun board fungerar också bra för att få katter som har problem med hetsättning att äta långsamt. Den kan beställas på bland annat djurmaxi.se, super-cat.se och zooplus.se.

		KRYSS & QUIZ AB		GIPS SLÄR GYMNAST	BLÖTT FÖRE	BÄRS TILL DOPP ASTRIDS PÅHITT	ÄR GULD VÄRT I KAR-BLANDNING	
		BETECKNAS MED BOKSTAV						
		HELT ÖVERFLÖDIGA		7				
		KORTKOMMANDO			KÖRA BAKOM SAMLAR ELITEN		4 UTJÄMNAS BORT	
		HAR FÖR SIG				STOPPA SPRICKOR	VETENSKAPLIGT SAMFUND	
		ARBETSLIVLAG		LEVER PÅ ANDRA VINKÄLLARE				
					ÄR I RÖRELSE VID FÖRTÄRING INTOGS			
		RING		FIGUR PÅ HALIS			RINGAR I LAG	
PETITESSER INGEN NACKDEL		LASERTÄVLING	FOTOGRAFISKT MINNE DÄNA	SAMHÄLLS- BYGGARE HÄLLER TYST	MIDJA TRIBUN	KAN AVGÖRA SAKEN	LEK MED SVÄRD	SKÄMTAS DET OM
								BLIR MÅNGA KNIVAR SLAG
HANDLAR		1			FIENTLIGA	3		SKRIPLATS FÖRSTA DELEN
GÖRA RÄTT			FÅRHÅR BLIR SLÖARE MED TIDEN		FETT DRAR DE FLESTA			
VID GRÄNSEN					GES RABATT	GISTEN MÄTS PÅ YTAN		DRAR INNAN INTAG
KÖKA BULLAR	PLAN SANG- FÅGEL			SERIE- TILL- VERKAT ÄR MÅNGA ORGAN	6		GÖR RENT OCH RENAT	KARTYP GRÖN- OMRÅDE
		5	GLÖD JUNIOR			GRODD- KORN MINDRE KVARTER		HELG- RUTIN
REMMÄRE STÅR TOMT SOMMAR- TID			FÖR- TÄLJDE	SAMLAS MÅNGA BREV I	BARN- OMRÅDE BOTTEN- PLATS	2		
			SLUKAS LEVANDE			GAV SIG IVÄG		
HEJAR FÖLK PÅ				GÅR TANKLÖS			TEKNIK I POLITIK	ARG RAMSA

TÄVLA OCH VINN PRISER FRÅN VIVARA!

Vi lottar ut fem "mespaket" från Vivara som innehåller en fågelholk för mesar, jordnötsautomat, jordnötter och en energikaka med frön. Perfekt för att skämma bort mesarna.

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numererade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**.

Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress. (SMS-kostnad: 7 kronor.)

OBS! För att SMS-tävla behöver ditt mobilnummer registreras hos **WyWallet**. Det kostar inget, och du gör det bara en gång. SMS:a WW till 71798. För frågor, ring deras kundtjänst: 0771-22 50 50.

Senast **10 april** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

GRATTIS!

Förra numrets vinnare:

1:a pris, en munkjackska: Clemens Törnqvist

2:a - 5:e pris, en diktbok: Annette Ramberg, Camilla Billman, Gunnel Edenström och Susanne Andersson.

Rätt lösning till Djurkrysset i nummer 4, 2014:

		KRYSS & QUAZ ÅB		ÄR FÖGA TRÖLIGA HANDELSER	JUMBO-FLATSKEN	LAMNA ÖVER LAPP	G	N
		BÖN PLATS GRASS-ESSAGE	R	O	S	T	E	R
		BLÖT KAKKA	S	A	V	A	R	I
		SEKIE-FIGUR	K	N	A	S	E	N
		INTE DEN HAR UNDER KUNING	A	N	N	A	N	Ä
		DET GÖRS I BRYGG-RUB SPRICK-KÄMPE	T	R	O	N	T	A
		TACKA SOM UTEN	S	V	I	N	O	T
		SKUGG-BILD	L	I	F	T	A	K
		INTAR INGEN FÖDA	A	L	A	R	M	O
		MISSAR KONDI-TION	M	S	I	K	A	L
		TAR LOV UTAN LOV	M	E	T	M	A	S
		FERD-NANDS SJAM-STÄLLE	A	S	K	A	R	S
		RYLL-NINGSORST	M	E	T	M	A	S
		ULL	M	E	T	M	A	S
		TÄVLING HAR KNÖLAR	M	E	T	M	A	S
		ALDRE GE-MENSKAP PLAN	M	E	T	M	A	S
		SKÄR YTTRE	M	E	T	M	A	S
		HAR MAN PÅ KRÖKEN	M	E	T	M	A	S
		HERREN BITA	M	E	T	M	A	S
		VÄRDE-LÖS	M	E	T	M	A	S
		KUVERT-DEL	M	E	T	M	A	S
		ÄR VASS FÄRSKOST	M	E	T	M	A	S
		ÖGONA-BÖJ	M	E	T	M	A	S
		HAR HUVUDET PÅ SKAKT VÄSSEL	M	E	T	M	A	S
		FÖLJER DUM-BILAND	M	E	T	M	A	S
		ÅGA	M	E	T	M	A	S
		RYMD-FÄRARE	M	E	T	M	A	S
		ÅRSTID FROJY-RUM	M	E	T	M	A	S
		TRÖJA FEM-HUNDRA	M	E	T	M	A	S
		FÖLK I HET-LUFTEN BRAG	M	E	T	M	A	S
		ERSÄTT-FERVID SKA DA ERÖSKALG	M	E	T	M	A	S
		YKED	M	E	T	M	A	S
		HAR INTE BLIVIT LAGAD	M	E	T	M	A	S
		PÅSVARA	M	E	T	M	A	S
		SKED-BESKED	M	E	T	M	A	S

KATT! KATT!

Onödigt och oumbärligt för kattälskaren

Mängder av fina kattsaker i vår webbutik.
När du handlar skriv **Djurskyddet** i meddelandefältet så får du två paket kattnäsdukar på köpet.

Ekelunds handduk
129 kr/st

**Webbutiken
öppen dygnet runt**
www.kattkatt.se/shop
Butik Grävelsta 16, Vallentuna,
08-510 23 513

Hemlösa katter söker nya goda hem
Se bilder på vår hemsida www.kattpensionat.com

**SOLGLÄNTANS
KATTPENSIONAT**

REDE

Respekt Empati Djur Etik
Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial

- Djurinriktade värdegrundsvövningar för barn i förskolan och skolan.
- Utvecklar barns empati och förståelse för andra individer.
- Vetenskapligt säkerställd effekt.
- Övningarna är anpassade till läroplanen.

Ladda ner
övningarna
kostnadsfritt på
www.rede.se

**DIN
VETERINÄR**
smådjurskliniken

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglings • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • AI-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

GÖR SOM EXPERTEN

Välj Fixodida Zx - det giftfria fästingmedlet!

- **MILJÖVÄNLIGT** - ofarligt för djuret och miljön
- **SÄKERT** - verkar inifrån och påverkas ej av regn och bad
- **ENKELT** - tabletter eller pulver
- **MÅLGRUPP** - hundar och katter i miljömedvetna familjer
- **SIDOEFFEKTER** - bättre andedräkt och päls
- **FIENDER** - fästingar och parasiter
- **KÖP RISKFRITT** - garanterat resultat eller pengarna åter

Jonas Wahlström - djurexpert på Skansen-Akvariet har testat produkten på många djurarter och ger Fixodida Zx till sin egen hund.

APOTEK GRANNGÅRDEN HÄLSOBUTIKER ZOOFACKHANDELN

Läs mer på www.notixs.com eller ring 08-410 24 410

MIN HUND HAR ÄTIT AVOCADO

Min valp, som nu väger cirka sju kilo, har ätit avocado flera gånger. Jag visste inte om att detta är farligt och han har tyckt om det. Såg nu några sidor på nätet där detta nämns som farligt. Han visar inga symptom nu, var lite slö för några dagar sedan. Kan han ha blivit skadad av detta och i så fall hur? Hur giftigt är avocado? Ska jag gå till veterinär? Tack-sam för svar!

Anne Naglo

SVAR Ryktet om avocado som giftigt för hundar är klart överdrivet. Avocado innehåller ett ämne som heter persin som i större doser kan vara giftigt för fågel och idisslare. Hos hund finns dock inga förgiftningsfall beskrivna.

Det som däremot är ett betydligt större problem är om en hund skulle svälja en hel avocadokärna. Kärnor av persikor, avocado, kastanjer och så vidare är en vanlig orsak till så kallad främmande kropp hos hund. Det är alltså vanligt att sådana kan fastna i tarmen vilket mycket väl kan sluta med att man får operera ut den.

Symtomen i dessa fall är kraftiga kräkningar. Men så länge hunden inte sväljer kärnan lär avocado i inte allt för stora mängder inte förorsaka några problem. Om det är en lämplig hunddiet är kanske en lite annan diskussion. ✕

Torkel Falk

Veterinär och ordförande i
Djurskyddet Helsingborg

Foto: Lizzan Wiberg

MÅSTE HUNDAR TRÄFFA ANDRA HUNDAR?

Jag har en Beagle som är ett år. Jag tycker att det är besvärligt att träffa andra med hund när jag går ut med honom. Och jag är rädd att han ska bli skadad av dem när de vill leka. Det har blivit så att jag försöker gå ut på tider då andra inte är ute men folk har sagt till mig att det är viktigt att han får träffa andra hundar. Stämmer det och varför i så fall? Jag leker själv mycket med min hund, kan inte jag räcka som sällskap?

Joacim

SVAR Hur viktigt det är för en hund att få träffa andra hundar varierar mellan olika hundar. För en ung och lekfull hund är umgänget med andra hundar ofta viktigt. Detta både för att hunden ska utveckla ett bra språk och för den stimulans och möjligheter till lek som det ger. Samtidigt är det väsentligt att hitta "rätt" hundkompisar som passar ihop med ens hund och där riskerna för bråk är små. Ofta umgås hundar av samma typ och storlek lättare med varandra än när skillnaderna är alltför stora.

Du skriver att det är besvärligt att träffa andra hundar. Vad gör din hund då, är han ivrig och drar i kopplet eller skäller han på andra hundar? Om din hunds beteende är ett tecken på att han gärna vill komma fram, skulle det kunna bli lättare om han regelbundet fick träffa hundar. Du skriver också att du är rädd för att han ska bli skadad - har det hänt något som gör att du har dåliga erfarenheter av möten med hundar? Jag tror att det skulle hjälpa om du vid några tillfällen fick se att det gick bra och att din hund uppskattade att få träffa andra hundar.

Visst är det mest avgörande för att en hund ska må bra att vi själva ägnar mycket tid åt samvaro och att vi gärna leker med vår hund. Men för många hundar tillför umgänget med andra hundar en dimension som vi människor inte kan ge dem. Så när det är möjligt är det bästa att våra hundar kan få umgås med både sina artfränder och oss människor. ✕

Kerstin Malm

Filosofie doktor
i hundars etologi

Vivara Naturprodukter

Miljövänliga naturprodukter av hög kvalitet till trädgårdens fåglar och djur. Gratis leverans vid beställning för mer än 800 kr. Vid beställningar under 800 kr tillkommer fraktkostnader på 70 kr.

Blockpaket

Detta paket består av foderhuset Moldau och fyra olika energiblock (300 g/st.): original, frön, insekter samt bär. Mycket lämpligt för att ta reda på vad dina gäster föredrar

98058 159:-

Fylld kokosnöt

Med fyllda kokosnötter som innehåller en näringsrik blandning av högvärdiga fetter och olika fröer, berikar du matsedeln för dina trädgårdsfåglar. Kokosnöten är försedd med upphängningssnöre.

10111 min. 200 g 24:-
8 st. och fler 20:- /st.
10110 min. 350 g 32:-
8 st. och fler 27:- /st

KANONPRIS

Energiblock för rödhakar

De framställs på samma bas som våra energikakor – växt- och djurfetter i kombination med jordnötsmjöl. Fåglarna i din trädgård blir tacksamma om du hänger upp dessa energiblock i trädgården eller på balkongen.

10084 ca 300 g 19:-
10 st. och fler 15:- /st.
20 st. och fler 12:- /st.

KANONPRIS

Paket för ekorrar

Ett paket som är sammanställt för ekorrar. Med specialfodret (1 kg foderblandning för ekorrar) och foderautomaten. På www.vivara.se finns en fin film om denna produkt.

BÄSTSÄLJARE

98075 Nu endast 159:-

Beställning per telefon 031-40 17 80 eller på www.vivara.se

Här kan du också gratis beställa vår 148-sidiga produktkatalog. Alla erbjudanden gäller t.o.m. 15 april 2015.

GRATIS KATALOG

Att vara ledare i ideell sektor är annorlunda än ledarskap i andra sektorer och sannolikt är det på gott och ont. Det skriver **Fredrik Kron som är verksamhetschef på Ideell Arena.**

Idén centralt i det ideella ledarskapet

En och annan kanske höjde på ögonbrynen när Carl Henrik Svanberg uttalade sig om ledarskap i olika sektorer. Men man får anta att Svanberg vet vad han pratar då han har en lång bakgrund både som scout och som VD i ett antal större börsnoterade företag.

Oavsett vad man anser om att ett idéburet ledarskap skulle vara svårare än ledarskap i andra sektorer är Svanberg något på spåret; att utöva ledarskap i ideell sektor är något annorlunda än ledarskap i andra sektorer och sannolikt är det på gott och ont.

Foto: Nike Kron

Fredrik Kron
Verksamhetschef
Ideell Arena

Många ledare inom ideell sektor kan vittna om skillnaden mellan att utöva ett demokratiskt ledarskap och leda en demokratisk organisation. En ideell och demokratisk organisation med ett antal anställda kommer som arbetsplats fortfarande att vara en hierarki. Det är i slutändan generalsekreteraren som beslutar om ledning- och organisering av arbetsplatsen även om hen med största sannolikhet kommer vara mer framgångsrik om ledarstilen är demokratisk snarare än auktoritär.

Nu är det emellertid så att den absoluta majoriteten av de tusentals ideella föreningar som finns i Sverige inte har några anställda eller mycket få. Arbetet leds och genomförs av ideella krafter och måste bygga på lust och en känsla hos dem som deltar att de bidrar till förändring. I Johan von Essens forskning framkommer detta mycket tydligt. Få som engagerar sig ideellt gör detta av karriärsskäl eller för egen eller de närmstas vinning. Istället svarar man att det ideella arbetet skapar mening och att det skänker tillfredsställelse att göra skillnad.

Jag tror det är detta som Svanberg far efter när han pratar om frånvaron av befattningsmakt i relation till idén. Det är nämligen helt centralt i ideell sektor att jag leder med organisationens idé och uppdrag i fokus. Här är fällorna många, risken är att fokus hamnar på aktiviteter som produceras till exempel seminarier, debattartiklar, kurser etc. eller på resurser som till exempel människor, lokaler och pengar. Men, såväl aktiviteter som resurser är i strikt mening endast en förutsättning för att organisationen ska uppnå sin idé; nyktra människor, ren miljö, världsfred eller vad det kan vara.

Den som leder i en ideell organisation måste således ha en idé om färdvägen för att organisationen ska uppnå sina mål utan att hamna i aktivitets- eller resursdiket. Samtidigt gäller det att få tillräckligt många att omfatta idén och för det krävs det ofta kraft att övertyga och att de som deltar känner att de gör skillnad.

"Det är nämligen helt centralt i ideell sektor att jag leder med organisationens idé och uppdrag i fokus"

9 av 10 veterinärer anser att övervikt bland katter och hundar är ett ökande problem.

Enligt Royal Canins Hälsobarometer 2014*

* Undersökningen genomfördes i november 2014 och besvarades av 183 veterinärer och djursjukskötare. Produkterna ovan är från vårt veterinärsortiment för katter och hundar som är i behov av en vikt-reduktion. Är målet istället att behålla en målvikt rekommenderar vi vårt friskfoder. Mer information på www.royalcanin.se/tema-overvikt/

Testamentera till förmån för djuren

Testamenterade gåvor utgör en viktig del av alla de gåvor som Djurskyddet Sverige har förmånen att ta emot. Att ge en testamentsgåva till oss är ett fint och bestående sätt att skydda djuren. Djurskyddet Sverige får inga statliga bidrag och är helt beroende av gåvor från allmänheten. Därför är vi både glada och tacksamma att gåvogivare dessutom vill göra en bestående insats för kommande generationer djur. Din omtanke som djurens beskyddare kan leva vidare i framtiden i ditt testamente.

Om du har tankar kring testamentsfrågor kan du kostnadsfritt beställa vår broschyr Testamentera till förmån för djuren som ger allmän vägledning i testamentsfrågor och information om vår etik- och gåvopolicy vid testamentsärenden.

Vi kan också berätta att vi inlett ett samarbete med Familjens jurist. Om du behöver hjälp med att upprätta ett testamente och vill komma i kontakt med en jurist eller sakkunnig person erbjuder Djurskyddet Sverige rabatterad rådgivning hos Familjens jurist. Du betalar halva priset för en timmes rådgivning. Mer information om detta finns i broschyren som du beställer genom att skicka in talongen nedan eller via vår hemsida.

Du är också välkommen att kontakta mig om du har frågor om testamentering.

Vänliga hälsningar

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare
08-688 28 37
asa.hagelstedt@djurskyddet.se

Kontakta vår medlemservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill beställa informationsmaterial eller meddela att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemservice på **08-673 35 11**. Telefontiderna är mån-tors 9-15, fre 9-14.

Du kan också mejla till **info@djurskyddet.se** eller faxa till **08-673 36 66**.

Bella Öberg
Ansvarig,
Medlemservice

Brev skickas till
Djurskyddet Sverige
Virkesvägen 10
120 30 Stockholm

Stöd oss med ett swish!

Nu är det enkelt att bidra till vår verksamhet. Swisha en gåva till oss! Alla gåvor, stora som små, är viktiga.

Vårt Swish-nummer: 9001066

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

----- Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress. -----

Ja, tack!

Jag önskar beställa
Djurskyddets broschyr
"Testamentera till
förmån för djuren".

Fyll i fullständiga uppgifter till höger. Djurskyddet betalar portot.

**Skicka talongen kostnadsfritt till
vår svarspostadress:**

Djurskyddet Sverige
Svarspost
Kundnr 20425761
120 20 Stockholm

Mina uppgifter:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Födeleseår: _____

Medlemsnummer: _____

Det går också bra att mejla in din beställning till **info@djurskyddet.se**.

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 54 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn (Vilande)
www.djurskyddet.se/karlshamn

Djurskyddet Ronneby
djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)
Telefon: 0736-73 77 00
rebeccakarlsson@live.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn
Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker
Telefon: 070-302 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Norra Hälsingland (Bjuråker)
Telefon: 0702-22 31 02
mallan.dragsved@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)
Telefon: 0340-65 50 75
sylvia71@hotmail.com

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad
Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varberg
Telefon: 0345-341 50
djurskyddetvarberg@hotmail.se

Halmstadortens Djurskyddsförening
Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)
Telefon: 063-51 33 55
nra.eriksson@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö
Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar
Telefon: 0480-219 74
kalmar@djurskyddet.se

Djurskyddet Oskarshamn
Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik
Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)
Telefon: 0470-203 41
info@djurskyddetkronoberg.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)
Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg
Telefon: 0700-31 53 47
inger.dahl@telia.com

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)
Telefon: 0702-46 80 42
djurskyddet.hoganas@telia.com

Djurskyddet Landskrona
Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Nordostskåne
Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Skånekatten
Telefon: 0707-66 43 46
info@skanekatten.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre
Telefon: 0761-40 49 00
angelholm-bjare@djurskyddet.se

Stiftelsen Lunds Djurskyddsfond
Telefon: 046-32 05 00
stiftelsen.lunds.djurskyddsfond@hotmail.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO
Telefon: 08-765 66 23

Djurvännernas förening i Stockholm
Telefon: 08-755 68 46
ordf@djurvannernastockholm.se

Djurskyddet Kattvärnet Haninge
Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna
Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred
Telefon: 070 777 19 54
djureva@hotmail.com

Djurskyddet Nyköping
Telefon: 0155-21 76 32
katthemmet@finntorpskatthem.se

Djurskyddet Strängnäs
Telefon: 070-880 54 42
strangnasdjurskydd@live.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad
Telefon: 072-549 38 69
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad
Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn
Telefon: 0550-151 55
info@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål
saffle-amal@djurskyddet.se

Djurskyddet Sunne
Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)
Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå
Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)
Telefon: 090-14 21 11
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan
Telefon: 0941-109 87
aselekurrlyan@hotmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand
Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall
Telefon: 0730-44 60 66
info@katthjalpen.se

Djurskyddet Sundsvall
Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)
Telefon: 0620-242 67
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik
Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna
Telefon: 0221-289 12
koping@djurskyddet.se

Djurskyddet Västerås Huskatten
Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän
Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)
Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Skövde katthem
Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla
Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro
Telefon: 070-623 83 38
goran915@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping
Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby
Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Linköpings Djurskyddsförening
Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

AGERA NU!

Skriv på för ny djurskyddslag!

Redan 2011 presenterades en utredning med ett förslag till ny djurskyddslag. Den förra regeringen lovade att lägga fram en proposition utifrån utredningens förslag men inget skedde under tre år. När vi nu har en ny regering hoppas vi på mer handlingskraft och att en proposition till ny djurskyddslag snarast läggs fram till riksdagen. Nuvarande lag är gammal och på flera områden saknas skydd för djuren.

Vi vill särskilt lyfta följande punkter som finns med i förslaget till ny djurskyddslag:

- Obligatorisk märkning och registrering av alla katter samt ett förbud mot att överge djur.
- Tydligare krav på djurägare om kompetens för respektive djurslag samt en minimiålder på 16 år för att äga djur.
- Tydligare förbud mot avel som medför lidande för djur.
- Förtydligande av §4, dvs. att alla djur ska ha möjlighet och rätt till ett naturligt (och normalt) beteende samt hållas på ett sådant sätt att uppkomsten av beteendestörningar förebyggs.
- Förbud mot att hålla mjölkkor och hästar uppbundna.
- Förbud mot sjölejon och elefanter på cirkus.
- Införande av "grovt brott mot djurskyddslagen" med upp till 4 års fängelse i straffskalan.

Vi kommer att uppvakta regeringen och kräva att förslaget till ny djurskyddslag läggs fram till riksdagen snarast. I samband med uppvaktningen kommer vi att överlämna alla underskrifter.

Skriv under namninsamlingen på www.djurskyddet.se

Lars Audell

Ledamot i förbundsstyrelsen
lars.audell@djurskyddet.se

SISTA ORDET

Förskönande omskrivningar

■ **För många år** sedan insåg skogsnäringen att stora och eländiga kalhyggen upplevdes negativt av allmänheten. Man började då kalla dem för föryngringsytor. Detta är ett typexempel på en förskönande omskrivning, som kallas eufemism, kalhyggerna hade inte blivit ett dugg vackrare. När det gäller hanteringen av djur finns det mängder av eufemismer. Inom hästsporten har man döpt om piskor till ridspön/körspön och när det i travtidningarna skrivs att hästen blev påmind om stundens allvar betyder det att piskan användes mer eller mindre flitigt. Inom kycklingindustrin har man lyckats med konststycket att döpa om ett antibiotikum, som är verksamt mot ett stort antal bakterier och några encelliga parasiter (på samma sätt som många andra antibiotika), till ett receptfritt parasitmedel. På så sätt räknas det inte in i näringens antibiotikaförbrukning, trots att det både skapar resistensproblem och ökar kycklingarnas tillväxthastighet.

Just nu är en annan påtagligt förskönande omskrivning högaktuell. Så sent som för två år sedan fördömde Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, med starka ord konkurrerande länders grisuppfödare för att de stängde in avelssuggor i trånga järnburar på cirka två gånger en halvmeter för att underlätta hantering av suggorna och skydda smågrisarna efter födseln. Nu när lönsamheten för smågrisuppfödarna i Sverige försämrats låter det annorlunda. Näringen lanserar ett djuromsorgsprogram, som egentligen borde kallas uppfödaromsorgsprogram, där man vill använda samma typ av inspärning av suggorna som LRF tidigare kritiserat. Givetvis kallas järnburarna inte längre för järnjungfrur utan skyddsgrindar, men det är samma begränsade utrymme man eftersträvar. Ett utrymme där suggan vare sig kan vända sig, klia sig eller böka. Djurskyddet kommer att agera i även i denna fråga. ✕

Foto: iStockphoto

NÄSTA NUMMER

KOMMER 20 MAJ

TEMA

Hur fungerar djurskyddskontrollerna?

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

FOUR FRIENDS®

SMAKUPPLEVELSE • HÖG KÖTTHALT • ALOE VERA

Sveriges mest klappade katt
Sören tipsar!

MERSMAK!
Ny förbättrad smaklighet

SuSanne

KATTRÅDGIVARE

FourFriends är framtaget i samarbete med kattbeteenderådgivare Susanne Hellman Holmström, känd från tv och radio.

Meri

FODERFRÅGOR?

Meri ger dig experthjälp med dina foderfrågor. Välkommen att höra av dig! Meri Hakkarainen
021-471 72 10
meri@lupus.se

- HEJ, HAR DU EN FLUFFIS?

”Då vill jag tipsa om FourFriends Shiny Coat som innehåller extra mycket omegafettsyror, organiskt zink och biotin för en högblank och lättskött päls. Om din fluffis har bekymmer med hårbollar ska du bjuda katten på FourFriends Adult Chicken, som har ett högre fiberinnehåll som hjälper till genom att underlätta passagen genom matsmältningssystemet.”

Nospussar från Sören Fernström

-På katten Sören Fernström egen Facebook-sida kan du läsa om hans fantastiska arbete för att hjälpa hemlösa katter.